JAN 4 '52
216
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ
Lithuanian National Weekly

LXVI M. 51 N. BROOKLYN 11, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. GRUODZIO (DEC.) 28 D. KAINA 10 C

DABAR

"Gordijaus mazgas"
Žiūrint į praeitį
Žodis apie Libiją
Vengrijos banditai

JUOZAS TYSLIAVA

Sutikdami naujuosius metus, matematikai skundžiasi kai kuriais mūsų kalendoriaus netikslumais, likusiais dar iš senovės Romos laikų.

Bet, ką gi tai reiškia prieš šių dienų tarptautinės politikos painiavas, kurių "Gordijau mazgui" atrišti Vakarai neberanda naujo "makedoniečio"?

Senieji 1951 metai, kaip ir anie, išnykę laiko jūroje, deja, nieko gero nepaliko mūsų planetai.

O ką bekalbėti apie tas tautas, kurios pačiame dvidešimtojo amžiaus vidury,e, pačiame savo žydėjime, neteko laisvės ir dabar naikinamos?

Štai kodėl, linkėdami "laimingų naujų metų", mes abejojame ir šiais, ateinančiais.

* * *

Prieš 65 metus Vienybė (Lietuvninkų) savo pirmajame numeryje rašė:

„Wienibe tury žydet tarpe lietuwniku, kuri kas nedele iszeis isz Plymouth, Pa. ant dydeles ir gražios popieres ajszkiom litarom drukawota, o tyk už du dorelus ant miatu..."

Taigi, prieš 65 metus šio laikraščio prenumerata buvo du doleriai.

Ir tai buvo tais laikais, kai, pavyzdžiui, už geriausios mėsos svarą žmogus mokėdavo 10 centų..

Tai buvo tais laikais, kai lietuvis, dirbdamas anglių kasyklose, teuždirbdavo 6 dolerius savaitėje...

Ar ir dabar nuostabu, kad Vienybė savo prenumeratą pakėlė iki 5 dolerių metams?

* * *

Kalbant apie lietuviškos spaudos vargus, neišvengiamai prisimena mūsų laikraščio praeitis.

Štai 1886 m. gegužės 5 d. Vienybė Lietuvninkų rašo:

"Ne wienas sau myslije: taj wajkine, Pauksztis lupa pynigus už gazieta. Oj, wyruczej, niekados už gazieta. O mes atsakome tejp: jego katras noretu isz gazietos duona walgit, tai turetu pyrmą duotie dantis iszimtie."

Taip rašė D. Bočkauskas, pirmasis Vienybės redaktorius.

Dabartinis redaktorius, norėdamas "isz gazietos duona walgit," tiesa, neina pas dr. Vencių "dantis iszimtie".

Bet tai nereiškia, kad jam netenka dažnai varstyti mūsų profesionalų ir verslininkų duris, prašant pagalbos laikraščiui.

* * *

Libijai, buvusiai Italijos kolonijai šiaurės Afrikoje, Jungtinės Tautos įteikė gražią Kalėdų dovaną — nepriklausomybę.

Sveikindamas pirmąjį Libijos karalių Idriss Es Senoussi, prezidentas Trumanas jam ištiesė "Jungtinių Amerikos Valstybių draugiškumo ranką".

Bet to neužteks naujai arabų valstybei, kurios teritorijoje anglai ir amerikiečiai turi savo bazes.

Tik viena Amerika už tai mokėsianti Libijai po 14 milijonų dolerių į metus.

Tuo tarpu, kaip ekspertai tvirtina, metinės Libijos valstybės piliečio pajamos, bendrai paėmus, nesiekiančios nė 30 dolerių...

Kaip ten bebūtų, praeitų Kalėdų senelis Afrikai padovanojo naują nepriklausomą valstybę.

* * *

Komunistų spauda savo propagandoje, nukreiptoje prieš Ameriką ir jos gyvenimą, dažnai rašo apie gengsterius bei kidnaperius.

Bet, ar Vengrijos komunistai yra mažesni gengsteriai už tuos, su kuriais Amerikos teisingumo organai kovoja?

Ar Vengrijos komunistų valdžia, pagrobusi keturis Amerikos lakūnus, kuriems išpirkti, Valstybės Departamentas turėjo sumokėti 120,000 dolerių, ne tokie pat gengsteriai ir kidnaperiai?

Pagaliau, ar Sovietų Sąjungos imperializmą, prarijusį tiek tautų, galima bent lyginti pavienių kriminalistų piktadarystėms?

Ir štai, šitokioje nuotaikoje, mes sutinkame naujuosius 1952 metus...

JUNGTINĖMS TAUTOMS IŠDĖSTYTA LIETUVOS TRAGIŠKA PADĖTIS

"Mūsų kovoje, mūsų tautoms apginti ir grąžinti jų nepriklasomybę, mes pasitikime JT Organizacija," pareiškė visų pavergtųjų tautų vardu min. Lozoraitis, įteikdamas memorandumą, kad būtų sustabdytos deportacijos Vakarų pasaulis Lietuvos bylai reiškia daug simpatijos ir pritarimo

(VIENYBĖS KORESPONDENTAS PARYŽIUJE)

Gruodžio 20 d. Lietuvos, Estijos, Latvijos diplomatiniai atstovai ir vengrų, lenkų, rumunų ir čekoslovakų tautinių komitetų atstovai buvo priimti JT generalinio sekretoriaus padėjėjo B. Cohen, kuriam buvo įteikti memorandumai dėl sovietų vykdomų iš tų kraštų deportavimų.

Lietuvą šioje grupėje atstovavo Lietuvos Diplomatijos Šefas S. Lozoraitis ir Lietuvos atstovas Paryžiuje dr. Bačkis.

Visų susirinkusiųjų JT sekretoriate vardu kalbėjo Min. Lozoraitis, kuris pasakė, kad Cohen prieš save mato diplomatus ir politinius atstovus tų kraštų, kurie, pažeidžiant jų tautų aiškų norą būti nepriklausomais, vis dar yra sovietų okupuoti ar šiaip pajungti.

— Mes esame čia atėję, — tęse Min. Lozoraitis, — vedami labai didelio susirūpinimo, dėl labai sunkios padėties, kuria sudarė Sovietų Vyriausybė mūsų kraštuose masiniai deportuodama mūsų tautiečius, ar per jos primestus mūsų kraštams bolševikiškus režimus. Mūsų padėties tragiškumas yra aiškiai išdėstytas tuose dokumentuose, kuriuos mes adresuojame JT plenumo pirmininkui, generaliniam sekretoriui ir trečiosios komisijos (Žmogaus Teisių) pirmininkei. Tačiau, mes norėtume čia ypatingai iškelti du dalykus:

1) Kad sovietų vykdomos deportacijos sudaro mūsų tautoms nepataisomų, o kai kada net milžiniškų nuostolių, kaip tai Baltijos valstybių atveju.

2) Kad ši sovietų vyriausybės akcija yra brutališkas pažeidimas ne tiktai JT organizacijos statuto ir pagrindinių žmogaus teisių, bet taip pat, visuotinai pripažintos tarptautinės teisės nuostatų. JT Organizacijos statuto įžange vakarų valstybės yra įrašiusios, kad jos patvirtina savo pasitikėjimą žmogaus teisėmis, žmogaus garbe ir verte, o taip pat didelių ir mažų tautų lygybe. Mūsų tautos taip pat tiki šiais principais ir jų vardan jos per mus šiuo kreipiasi į JT organizaciją.

Mes prašome, kad JT pripažintų, jog deportavimai iš mūsų kraštų yra dalykas liečiąs JT Organizaciją, kad toji organizacija pareikalautų iš Sovietų Vyriausybės ir kitų atitinkamų okupacinės ar kitokių valdžios įstaigų sustabdyti deportavimus ir kad JT deportavimus pasmerktų.

— Mūsų kovoje mūsų tautoms apginti ir grąžinti jų Nepriklausomybę mes pasitikime JT Organizacija ir su šio pasitikėjimo jausmais įteikiame Tamstai mūsų memorandumus. baigė savo žodį LD Šefas.

Po to trumpai kalbėjo atskirų tautų atstovai.

Pasikalbėjime su Cohen delegacija patyrė daug simpatijos Rytų ir Centro Europos tautoms.

Be kita ko generalinio sekretoriaus pavaduotojas pasakė Min. Lozoraičiui, jog jis yra lietuviškos kilmės, jo protėviai buvo išemigravę iš Lietuvos į Pietų Ameriką!

Pasikalbėjimas su Cohen buvo nufotografuotas JT fotografų.

Šis pasimatymas buvo išrūpintas dėka Lozoraičio pakartotinų demaršų JT Generalinės Asamblėjos Prezidiume ir Generaliniame Sekretoriate.

JT sekretoriatas Lozoraičiui buvo išdavęs kvietimą, kaip diplomatui, dalyvauti visuose JT posėdžiuose.

Be viršuj paminėto padaryto demaršo, min. Lozoraitis turėjo daugiau svarbių pasikalbėjimų Lietuvos reikalais. Kadangi, pagal Lozoraitį "Les absents ont toujours tort," arba "visada kalti tie kurių nėra," tai šį kartą, nors Lietuvos, kaip okupuotos valstybės oficialiųjų JT delegacijų tarpe ir nebuvo, vistiek pats Lietuvos Diplomatijos Šefas įteikė visiems savo buvusiems ir naujiems draugams diplomatams dokumentacijos lietuviškais reikalais ir išdėstė mūsų krašto padėtį ir troškimus. Lozoraičiui per trumpą laiką pavyko turėti pasikalbėjimus su: Švedijos, Graikijos, Turkijos, Libano, Haiti, Bolivijos, Kolumbijos ir Čili delegatais.

Iš viso Lozoraitis rado labai malonų priėmimą pas visus delegatus, su kuriais jam teko kalbėtis Lietuvos, kaip ir viso Pabaltijo, klausimais, kurie vakarų politikams yra gerai žinomi. Vakarų pasaulis atydžiai seka kiekvieną Nepriklausomos Lietuvos atstovų žingsnį, demaršą ir mūsų bylai tikrai šiandien reiškia labai daug simpatijos ir pritarimo. Kada mūsų byla vieną dieną iš paruošiamojo periodo vakarų pasauliui pasidarys einamųjų darbų klausimu galima užtikrinti, kad dėka nuolatinėms Lietuvos atstovų pastangoms tiek Amerikoje, tiek Europoje ji bus nagrinėjama — svarstoma kaip žinomas dalykas.

Šiaip JT konferencijose nebėra jokių sensacijų. Joks delegatas nebepritraukia ypatingo dėmesio, nieks nebepaleidžia kokios naujos negirdėtos idėjos.

Sovietai savotiškai numato savo delegatų veiklą sustiprinti — būtent: atvežti tuoj po Naujų Metų į Paryžių Maskvos Baletą. Dėl jų baleto gastrolės jau esą susitarta su vienu iš didesniųjų Paryžiaus Music Hall'o teatru Etoile. Tad balerinos atvyksta į pagalbą Višinskiui.

Belaukiant savųjų pasirodymo, sovietų diplomatai nepraleidžia nė vienos progos dalyvauti baliuose ar priėmimuose į kuriuos paprastai kviečiamas diplomatinis korpusas, ir net šiaip spektakliuose. Į iškilmingus vakarus ponai sovietų diplomatai dabar vaikšto kaip ir visi kiti su frakais ir smokingais. Tie laikai, kada jų diplomatai tyčia užsidėdavo paprastus švarkelius, pabrėžti savo "liaudiškumui," jau seniai praėjo. Jie šiandieną pasidarė dideliais liaudies bosais ir jų gyvenimas nesiskiria nuo turtingiausių pasaulio luomų narių gyvenimo. Gal būt, ryšium su tuo prancūzų komunistų dienraštis Humanite neseniai įsidėjo didelį straipsnį gindamas Paryžiaus aukštosios mados siuvėjus — esą jie perdideliais mokesčiais apdėti ir t. t. Ar tik tai nebus dėl to, kad elegantiškosios rusų ponios Malik'ienės, Višinski'enės, Pavlov'ienės pasidarė tų madų salionų klientėmis, kaip ir pridera padorioms milijonierių žmonoms. Tame pačiame stiliuje Višinskis ir Pavlovas (sovietų ambasadorius Paryžiuje) su žmonomis neseniai apsilankė Comedie Francaise (Valstybiniam Moljero Dramos Teatre) kur žiūrėjo Moljero veikalą "Bourgeois Gentillomme"... "Buržujus Džentelmenas"... kaip ir pabrėždami savo žmoniškus polinkius. Tiesa, buržujais jie jau yra, bet džentelmenais... jie niekad nebus.

J. Masiulis

Valstybės Departamentas buvo sutikęs išpirkti keturis Amerikos lakūnus, sumokant Vengrijos valdžiai 120,000 dolerių. Bet iki gruodžio 27 d. lakūnų paleidimas Budapeste dar nebuvo išspręstas.

●

Rumunijos valdžios pranešimu Bukareste sušaudyti keturi tariamieji Amerikos šnipai.

●

Harold E. Stassen pareiškė, kad jis norįs būti republikonų kandidatas į Baltuosius Rūmus 1952 metų rinkimuose.

DAUG LAIMĖS VISIEMS ŠIŲ NAUJŲJŲ 1952 METŲ PROGA

DERYBOS KORĖJOJE PRATĘSIAMOS

Didžiąją dalį amerikiečių belaisvių komunistai išvežė į Mandžiūriją ir atsisako įleisti Raudonojo Kryžiaus atstovus suteikti pagalbą sužeistiems

Nepavykus per 30 dienų su raudonaisiais Korėjoje susitarti, Washingtonas davė gen. Ridgway leidimą, jei ras reikalo, derybas dar trisdešimčiai dienų pratęsti.

Lapkričio 27 d. abiejų pusių delegacijos buvo susitarusios, kad dabartinė fronto linija būsianti demarkacijos linija, ant kurios bus sustabdytos 30 dienoms kautynės, ir per tą laiką bus stengiamasi susitarti kitais klausimais. Bet toliau derybose nebuvo pažengta nei per vieną žingsnį ir sudarytos pagelbinės komisijos dėl kariškų jėgų kontrolės ir belaisvių pasikeitimo nepasiekė jokių rezultatų.

Didžiausios diskusijos vyko dėl belaisvių pasikeitimo. Komunistai patiekė sąjungininkams nepilnus sąrašus, kada aiškiai yra žinoma, jog tūkstančiai amerikiečių ir pietiečių korėjiečių yra jų rankose, arba jau buvo nužudyti.

Raudoniesiems besitraukiant dar gen. MacArthui vadovaujant Korėjoje, sąjungininkai atsiimtose vietose rasdavo savo kareivius žiauriausiai nužudytus su surištomis užpakaly rankomis. Bet tada tas nebuvo keliama viešumon, kad nesukliudžius deryboms, nes, kaip vieni sakė, mirusiųjų vis vien jau nebebus galima atgaivinti. Tačiau kada derybose buvo paliestas belaisvių klausimas. apie šiuos žuvusius nebegalima buvo tylėti.

Komunistiška spauda stengėsi aiškinti, kad daug amerikiečių kareivių mirė kovos lauke nuo žaizdų, arba vežant į ligoninę, gi dėl pietiečių korėjiečių aiškina, jog jie perėję į raudonųjų pusę..

Bet sąjungininkų vadovybei pavyko nustatyti, kad komunistai meluoja. Savo laiku komunistai skelbė patekusių nelaisvėn amerikiečių pavardes su pareiškimais gi dabar jie visai neberandami patiektuose sąrašuose. Kas atsitiko su jais? Kodėl jie neminimi sąrašuose? Ar dėl to, kad jie buvo žvėriškai nužudyti? Ar dėl to, kad juos slepia, nes nenori, kad būtų atidengta jų melagingų pranešimų falsifikacija.

Sąjungininkai pareikalavo, kad raudonieji patiektų pilnus belaisvių sąrašus, nes turimomis žiniomis didelis jų skaičius komunistai išvežė į Mandžiūrijos belaisvių stovyklas. Gen. Ridgway net pasiūlė, kad būtų leista Raudonojo Kryžiaus atstovui suteikti sužeistiems ir sergantiems belaisviams pagalba.

Raudonieji atsisakė prašymą patenkinti, aiškindami, kad jie patys moka prižiūrėti sužeistuosius.

Paskutinysis posėdis komisijoje buvo labai audringas. Sąjungininkai kaltino komunistus, kad jie stengiasi nuslėpti kelias dešimt tūkstančių belaisvių. Komunistai atsakė panašių apkaltinimu ir atsisakė pasikeisti sužeistais kol nebus pasirašytos paliaubos.

Sąjungininkų delegacija prašė komunistų pasiaiškinti, kodėl sąraše išvardinti tik 11,000 karių, kada komunistų tvirtinimu jie paėmė 50,000? Į tai komunistai atsakė, jog belaisvių stovyklos blogai saugomos ir didelis skaičius belaisvių bėgo, buvo pašauti, kiti mirė nuo įvairių ligų, ar žaizdų, dar kiti žuvo bombardavimuose.

Iš viso komunistų duodami paaiškinimai yra labai neaiškūs ir vienas kitam prieštarauja. Tad aišku, jog tokiose sąlygose negalima laukti, kad derybos kiek pažengtų pirmyn.

LIBIJA LEIS NAUDOTIS BAZĖMIS

Naujasis Libijos karalius Said Mohamed Idriss el Mahdi Es Senoussi yra gimęs 1890 metais, kilimo iš alžyriečių giminės, kuri jau pereitame amžiuje buvo sukurusi musulmonišką sektą, visiems žinoma Senoussiya vardu. Šita sekta Cyrenaikoj turėjo gyventojų tarpe apie 80% pasekėjų ir jos įkurėjas pasidarė religišku ir politišku vadu, kurį jau turkų administracija tuo laiku valdžiusi šį kraštą pripažino. Senoussi mušėsi prieš italus jau 1911 metais ir Didžiojo karo metu. Nežiūrint to, 1920 m. Said Idriss italų buvo pripažintas pietinės teritorijos emiru ir jam buvo suteiktas "karališkos šviesybės" titulas. Bet vėliau, po nepasisekusių derybų su italais, jis su visa šeima 1923 m. apleido kraštą. 1940 metais jis vėl pasirodo politiškame gyvenime, pasirašydamas susitarimą su anglais ir sukurdamas arabų kariuomenę, kuri dalyvavo Libijos išlaisvinime ir Š. Afrikos kautynėse. 1947 metais jis galutinai sugrįžo į Cyrenaiką atsistodamas tautos priešaky, gavęs tik ras garantijas iš anglų pusės, kd Libijai bus duota nepriklausomybė.

Šiandien naujasis Libijos karalius yra visai silpnos sveikatos, bet ramus ir ne kartą parodęs, kad moka būti dar energingu. Jis žino ko jis nori ir moka manevruoti politikoje.

1949 metais Anglija pripažino jį Cyrenaiko emiru ir leido jam suformuoti vyriausybę ir parlamentą iš 71 nario. Vyriausybės pirmininkas ir vicepirmininkas yra artimi jo giminaičiai.

Naujoji Libijos valstybė yra "jordaniško" tipo ir naujasis karalius, kaip ir Abdallah anglams reiškia didelės simpatijas. Tad daug kas tvirtina, jog naujoji valstybė būsianti anglų protektorate. Libija priklausys anglų svaro blokui ir Londonas padengs naujosios valstybės biudžeto deficitą, bei duos kreditų. Libija iš savo pusės yra pasižadėjusi Londonui naudotis anglų finansistų ekspertų patarimais ir leisti sąjungininkų kariuomenei naudotis Libijoje esamomis bazėmis.

Bet kaip ir kitose arabų valstybėse, naujasis Libijos karalius turės didelį vargą su didėjančiu arabų nacionalizmu. Jei nacionalistams pasiseks per būsimus vasario 22 d. rinkimus į Libijos parlamentą pravesti didesnį skaičių savo žmonių tai Libijos politikoje daug kas galės pasikeisti.

IŠ VISO PASAULIO

● **Korėjoje, Washingtono pranešimu, per paskutinę savaitę žuvo ir sužeista 433 amerikiečiai kariai. Nuo karo pradžios užmušta 15,692, sužeista 74,513 ir dingo be žinios 12.804.**

● **Lenkijos primatas Mgr. Wyszinski pareiškė, jog lenkai niekad nesutiks grąžinti Vokietijai žemes, kurias jie gavo po šio karo.**

● **Ateinančių metų JAV biudžetas sieks netoli 83 milijardų dolerių, iš kurių karo reikalams bus paskirta 57 milijardai.**

● **Vokiečių socialdemokratų pirmininkas Schumacher sunkiai susirgo ir daktarai prirašė pilną poilsį.**

● **"Keturių Didžiųjų" ministrų pavaduotojai sausio mėnesį susirinks į 269 posėdį tartis Austrijos klausimu.**

● **Vengrijoje buvo sušaudyti 80 angliakasiai, už tai, kad streikavo. Jų lavonai buvo išdėti kasyklų kieme, kaip įspėjimas kitiems darbininkams, kad nestreikuotų.**

● **Amerikoje žydų karių veteranų sąjunga apdovanojo valstybės sekretorių Achesoną medaliu už energingą kovą prieš komunizmą.**

● **Pagal JT statistiką žemėje gyvena 2,400 milijonai žmonių, iš kurių: Afrikoje — 198 milijonai, Š. Amerikoje — 216, P. Amerikoje — 111, Azijoje (Rusijos neskaitant) — 1,272, Europoje (Rusijos neskaitant) — 396, Pacifike — 13 ir Sovietų Sąjungoje — 193 milijonai.**

Amerikos Lietuvių Savaitė

Mirė A. Dundzila

CHICAGO, ILL.— Mūsų korespontas praneša, kad gruodžio 20 d. mirė Adomas Dundzila, Dirvos knygyno ir leidyklos įsteigėjas Marijampolėje.

Prieš savaitę laiko velionį buvo ištikęs širdies priepuolis, bet tuojau atvykusiems gydytojams pasisekė jį atgaivinti. Antro priepuolio jis, deja, neatlaikė.

Velionis gimęs 1882 m. liepos 14 d. Pranciškavo dvare, Kalvarijos valsč., Marijampolės apskr. Jis su savo svainiu Bronium Siručiu įsteigė Dirvos knygyną, spaustuvę ir leidyklą, kuri iki 1938 m. buvo išleidusi 500 knygų. Dirvos b-vė turėjo savo knygynus Marijampolėje, Kaune ir Vilniuje.

Velionis palaidotas gruodžio 24 d. — Kūčių dieną ir jo vardinių dieną. Amerikoje išgyve no pustrečių metų. Paliko žmoną Petronėlę, sūnų Antaną, dukteris Mariją Abromaitienę, Aldoną Sutkienę (Kanadoje), žentus, anūkę ir svaines bei svainius.

Velionis buvo Vienybės skaitytojas.

Ar jau pamiršta?

AMSTERDAM, N. Y.— Gruodžio 16 d. BALF atstovas J. Valaitis lankėsi Amsterdame ir Lietuvių Klubo salėje turėjo pašnekėsį dėl pasilikusiųjų tremtinių. Vokietijoje, nušviesdamas jųjų sunkią būklę, ir kvietė visus prisidėti jų kančioms ir vargui sumažinti. Bet deja, salėje matėsi tik keliolika geraširdžių, kurie suaukojo 55 dolerius, o kur kiti, ypač naujai atvykusieji? Argi tas mūsų bendras reikalas — šelpimas taip greit užmirštas? Pagaliau vis dėlto rimtai vieną kartą supraskime tą reikalą, jauskim savo brolišką pareigą pasilikusiems tremtyje — neatstumkime nuo savęs, prisidėkime savo auka.

Šalimais esąs Schenectady miestas, kuriame yra tik keliolika šeimų suaukojo 45 dol.

V.

MUMS rašo

Gerbiamoji Redakcija:

Aš Antano Jako žmona, pranešu, kad mano vyras mirė spalio 14 d. Apgailėtina, kad New Britaine nėra korespondento, todėl aš pati, nemokėdama kaip reikiant, turiu pranešti. Dovanokite.

Su pagarba,

Jadvyga Jakienė

SVEIKINA MUS

Mūsų nuoširdžiausi sveikinimai ir linkėjimai Naujųjų Metų proga.

Jūsų laikraščio Vienybės 65 metų sukakties proga linkime Jums, kad Jūsų laikraštis augtų, stiprėtų ir plėstųsi.

Kult. Šviesos Sambūris
New Yorko skyrius

ĮSPĖJIMAS

Užsakymai Anglų kalbos vadovui dabartine kaina ir su dabar nustatyta nuolaida bus tik iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. Kas siųs užsakymus vėliau, už jau išėjusius iš spaudos sąsiuvinius turės mokėti pilną kainą (po 60 c. už 1 sąs.). Be to, kainoms kylant, tur būt teks ir šio leidinio kainą pakelti. Tačiau galimas kainos pakėlimas nelies tų, kurie užsakymus atsiųs dar šiais metais, ir neatsižvelgiant į tai, kiek bus įmokėję, jie užsakytą leidinį gaus sena kaina pagal paskelbtą nuolaidų lentelę (5 sąs. už 2.75, 10— $5.00, 15 — $6.75 ir 20 — $8.00, šios nuolaidos duodamos mokant pinigais iš anksto). Tokiu būdu užsisakę vėlkalą šiais metais, gaus jį sena kaina, nors dalį pinigų sumokės ir vėliau.

WORD & PHRASE, 6660 W. 147th St., Tinley Park, Ill.

PRISIMINUS "LIETUVOS OPEROS PRISIMINIMUS" CHICAGOJE

Lietuvos Operos Prisiminimų koncertas, suruoštas Margučio gruodžio 16 d. Orchestra Hall rūmuose, Chicagoje sutraukė pilną didžiulę salę klausytojų. Puošni muzikos salė, pripildyta nuo apačios iki viršūnių — pirmą kartą matė tik mažą dalį laisvos Lietuvos muzikos pasaulio. Bet ir ta maža dalis buvo tokia įspūdinga, taip rūpestingai patiekta ir taip gražiai atausta prisiminimais, jog kelių valandų pergyvenimas buvo gilus, tarsi jis būtų senai išsiilgtas, ilgai geistas ir pagaliau laimėtas. Puikus Chicagos Simfonijos orkestras, pirmą kartą vedamas tokio ramaus, bet ir tokio griežto dirigento, kaip Vytautas Marijošius, buvo ne priedas koncertui, o esmine jojo dalis — jei nepasakytum: pati koncerto širdis. Su kokiu švelnumu, lygiu muzikiniu bangavimu, pasaka ir svajonė iškambėjo preliuda iš Wagnerio Lohengrin. Kūrinys —sunkus, kaip ir visi Wagnerio kūriniai. Vytautas Marijošius daug rizikavo, pasirinkdamas Lohengrin'ą. Jauniems dirigentams tokių rizikų neleistina: Wagneris gali juos lengvai pražudyti. Bet V. Marijošius turi per ilgą ir per seną patyrimą dirigavimo mene, kad jis bijotųsi Wagnerio kūrinių. Priešingai — Wagneris jam davė puikios progos parodyti scenoje, kaip gali puikus dirigentas išbaigti muzikos kūrinį ir kur savo asmenybe jis gali įsijungti į kompozitoriaus genijų. Vyt Marijošius tiek Lehongrin preliūdijoj, tiek uvertiūroj — Meistersinger — buvo pilnas pasitikėjimo ir puikiai žinojo savo vietą kiekvienoj gaidoj. Jo stilingas, ramus ir viską žinantis lazdelės judėsys veikė visą orkestrą magiška galia.

Kitoks dirigavimas buvo muziko Aleksandro Kučiūno. Šis labiau linkęs į išorinę dinamiką, į taip vadinamą muzikinę vaidybą, kuri taip charakteringa kabaretinės — lengvos ir populiarios muzikos žanrui. A. Kučiūno dvasiai labiau tinka "teatralinė muzika," kuria taip ryškus — tur būt, vienas ryškiausiu — Giuseppe Verdi su savo visomis operomis (Traviata, Rigoletto, Aida, Otello). A. Kučiūnui gerai tiko ir visa jo diriguojama koncerto dalis, sudaryta tik iš Verdi ir Bizet. Tiesa, Bizet'o Carmen nėra kūrybos šedevras. Bet Carmen buvo Lietuvos Operos "lengvų lankytojų" numylėtinis, ir tikrai buvo gražu pakartoti kad ir vieną sceną, kurią išpildė Prudencija Bičkienė ir Stasys Baranauskas. Ir jei poniai Bičkienei reikia padėkoti už jos įsijautimą į nuskriaustos ir liūdnos Micaelos valdmenį, tai Stasiui Baranauskui reikėtų dar kiek pasispausti..., kad jo šioj scenoj labai dėkinga rolė būtų išbaigta visais operinio teatriškumo reikalavimais. Jis galėtų jaustis daug laisviau, pilniau įsigyventi ne vien į koki rolės epizodą, o į visą rolę nuo pradžios iki galo.

Ipolitas Nauragis ir Anna Kaskas šiame koncerte buvo vedančios žvaigždės vokalinėj dalyj. I. Nauragis Karaliaus Pilypo arijoj iš Don Carlo operos patiekė tikrai įspūdingą pergyvenimą. Balsas skambėjo gražiai, galingai ir pilna apimtimi. Anna Kaskas, žinoma, savo balso ypatingumu spinduliavo visame koncerte. Tik gaila, kad ji pakeitė Halevy į Bizet. Klausytojams būtų buvę daug įdomiau išgirsti iš Halevy kūrinių, kaip "Žydė," "Val d'Andorre" arba "Kypro Karalienė." Arija iš Carmen— "jei manes tu nemyli" padalnuota originalo kalboj—prancūziškai — jau truputi nusidėvėjusi arijų repertuaruose, nežiūrint, kad Anna Kaskas savo balsu niekados negali būti nuobodi. Tegul atleidžia Anna Kaskas, bet jos pasiteisinimas scenoje ne labai tiko koncerto iškilmingumui: koncertas nėra šeimos dalykas, ir klausytojams visai neįdomu, kas atsitiko su orkestracijomis... Aišku, koncerto meniniam lygiui tokie šeimyniški pasiaiškinimai nekenkia, bet jie nereikalingi.

Paskutinioji kolektyvine scena — "Sodo scena" iš Charles Gounod operos "Faustas" priminė klausytojams ne tik mistingąjį Faustą, bet ir demonišką Mefistofelį ir kuklųjį Margaretą, ir jų visų asmenyse — didžiojo Goethes kovojantį filozofišką žmogų — alchemiką Faustą. Scena tikrai graži, melodinga, išdailinto stiliaus ir nuostabiai įvairi. Bet Vyt. Marijošius, pristatydamas šią sceną, per daug iškišo į prieki Gounod'o muziką ir nepilnai leido scenos dalyviams — Bičkienei, Adomaitienei, Baranauskui ir Nauragiui — pasirodyti vokaliniu ir teatraliniu ryškumu. Vietomis V. Marijošius nustelbė orkestru visus balsus, ir gal jam nereikėtų dovanoti už tai, kad jis neleido Mefistui — Nauragiui nusijuokti pagarsėjusiu šetonišku juoku. Tas juokas yra vienas iš įdomiausių scenos epizodų ir nevalia jo taip lengvai nustelbti. Šių žodžių autorius yra girdėjęs keletą kartų Faustą Paryžiaus operoje, ir niekados šios "sodo scenos" juokas nebuvo peršauktas orkestro. Priešingai jis buvo visados palydėtas sustiprinta melodinga ironija, kuria Gounod taip plačiai vartoja ne vien "Fauste," bet ir kitose savo operose: "Karalienė Saba" "Romeo ir Julija" ir kt.

Baigiant bendru koncerto įvertinimu — tikrai yra malonu pasakyti, kad šis koncertas toli prašoko visus iki šiol matytus ir girdėtus lietuvių koncertus Amerikoje. Ne tik negėda, bet ir didelė garbė su tokiu koncertu pasirodyti geriausiai muzikos mėgėjų visuomenei. Ir šis Margučio koncertas yra didelis laimėjimas lietuvių kultūrai Amerikoj.

B. J.

ANNA KASKAS, Metropolitan operos artistė, kartu su Algirdu Braziu ir Joan Francis, sausio 6 dainuos Bostone

SEKMADIENĮ,
1952 m. SAUSIO 6 d.
3 valandą po pietų
OPEROS ARTISTŲ
KONCERTAS
Anna Kaskas,
Kontraltas
JOAN FRANCIS,
Sopranas
ALGIRDAS BRAZIS,
Baritonas
SOUTH BOSTON THOMAS PARK HIGH SCHOOL SALĖJE
BILIETŲ KAINOS: $2.00, $1.50, 1.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividentas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA
CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelėvingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

SILVER BELL BAKING CO.
(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938
ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių
Vedybom ir parėm kėksų ekspertai
Taipgi kepa ir parduoda krautuvėms ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.
SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.
Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Viet — Middle Island, L. I. prie Jericho kelio.
Tel. Yaphank 3218 ar 3202.
Varpo kepykla taip pat turi savo skyrių Hickville, L. I., kur antradieniais ir penktadieniais pardavinėjama duona farmeriams. Norintieji užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:
SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andrišaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies, medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvksta į namus pamieruot
607 Washington Avė.
Waterbury, Conn.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR. 7-6627

Liberty Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street
Total Assets . . . $9,396,856
General Reserves and Surplus $502,012
CHARLES S. CHELDEN, President
Current Dividend 2½% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901
SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO $10,000

NEPAMIRŠKITE
atnaujinti prenumeratą ir paraginti kitus skaityti VIENYBĘ

Kiek Lenino draugų Stalinas nušalino?

Prancūzų antikomunistinė organizacija, "Taika ir Laisvė", išleido plakatą, kuriame surašyti visi Lenino bendradarbiai, Stalino pašalinti iš gyvųjų tarpo.

Jų skaičius yra įspūdingas: 7 buvę Politbiuro nariai, 51 partijos centro komiteto narys, 51 maršalas, generolai ir admirolai. 14 buvusių Čekos, GPU ar MVD vadų, 13 žinomų diplomatų, 42 kominterno vadų, 48 garsūs rašytojai ir dailininkai...

Šis sąrašas dar nepilnas. Prie jo reikėtų pridėti ir satelititniuose kraštuose likviduotus komunistų vadus, kurių skaičius irgi nemažas.

Padidinta Stuko radijo programa

Jokūbas J. Stukas, "Lietuvos Atsiminimų" radijo valandėlės direktorius, praneša, savo klausytojams, kad gruodžio 29 d. jo programa bus visa valanda, t. y. nuo 4:30 ligi 5:30 val. p. p.(Programa transliuojama iš New Yorko stoties MEVD. 1330 kil. ilgomis bangomis, 107.5 meg. FM bangomis).

Toje Naujų Metų programoje, gruodžio 29 d., be kita ko dalyvaus "linksmų plaučių" draugai — Domininkas, Motiejus ir jų draugas Timotiejus (V. Žukauskas, A. Petrutis, muz. J. Thomas). Gros Juozo Tamo orkestras.

Vienybės skaitytojai

PATENKINTI IR NEPATENKINTI

Vienybė susilaukia iš skaitytojų vis naujų atsakymų į paklausimą kas patinka ir nepatinka laikraštyje. Į visus pageidavimus redakcija kreipia daug dėmesio, nes tai padeda laikraštį sukurti dar įdomesnį.

VYRAI PASIGENDA MOTERŲ SKYRIAUS

Jonas Klimavičia iš Springfield, Mass., girdamas mus už gražiai redaguojamą laikraštį, tarp kitko rašo:

"... labai pasigendu moterų skyriaus, kurį redagavo V. Tysliavienė. Būdavo malonu jį paskaityti ir labai norėčiau, kad šis skyrius iš naujo būtų įvestas."

Šį jo prašymą pasistengsime patenkinti, ir po N. Metų, kartą į mėnesį, o gal ir dažniau, duosime moterims skyrių. Bet jame turėtų pasireikšti daugiau pačios mūsų skaitytojos. Tegu jos rašo visais moterims rūpimais klausimais, tada puslapis bus įdomus.

Dėl moterų skyriaus išnykimo apgailestauja ir J. Gražulienė iš Hartford, Conn.

"Vienybė man nepatinka dėl to, kad maža joje korespondencijų iš lietuviško gyvenimo kitose kolonijose, nėra nė lašelio poezijos, nededama ištraukų iš patrauklių romanų, apysakų. Nėra feljetonų, mokslo ir kultūros kronikos. Labiausiai man nepatinka jog išnyko moterų skyrius, kurį ir vyrai labai mėgo."

Bet tai nereiškia, kad jai viskas nepatinka. Ji reiškia mums labai daug komplimentų dėl kitų straipsnių ir iškelia įdomių minčių įvairiais klausimais.

MAŽIAU DUOKITE ILGŲ STRAIPSNIŲ

Beveik visi skaitytojai skundžiasi ilgais straipsniais. Dr. Jurgis Budzeika iš Great Barrington, Mass. rašo, jog mes labai gerai darome, atsiklausdami savo skaitytojų nuomonės, kas patinka ir nepatinka.

"...išreiškiant bendrą nuomonę, turiu pasakyti, kad Vienybė daro gerą įspūdį ir turėtų būti priskaitoma prie geriausių lietuviškų laikraščių Amerikoje. Laikraštis yra rimtas, sąžiningai ir kruopščiai paruošiamas ir duoda vertingų straipsnių ir žinių pasiskaityti, bet... straipsnis "Rezistencija ir įtūžimas" buvo perilgas. Aš nieko nesakau ar mintys pareikštos buvo geros ar blogos, bet manau; kad tas mintis galima buvo išdėstyti viename straipsnyje, skaitytojai turėtų tą patį vaizdą, gi daug laikraščio vietos būtų sunaudota kitiems straipsniams. Per daug straipsnių skiriama VLIKo su Lozoraičiu ginčui. Tas ginčas neduoda garbės abiem pusėm, tad būtų tikslingiau jį nutraukti. Labai įdomus buvo ciklas "Slapto ryšininko nuotykiai." Tokių daugiau."

Dr. Buzdeika siūlo įvesti nuolatinį skyrių "Lietuvių gyvenimas Chicagoje" (ką dėl to sako čikagiečiai?), panaikinti S. Karpiaus skyrių "Laikas ir mes", bet praplėsti skyrių "Būkit sveiki."

Dr. Buzdeika patiekia keletą konkrečių pasiūlymų, kurių redakcija tuo tarpu dar neskelbia. Mes plačiai skelbiame savo skaitytojų nepasitenkinimus, mažai giriamės mums reiškiamais komplimentais, kurių gauname labai daug, bet įdomesnius pasiūlymus laikome paslapty, kol jų dar neįgyvendinome.

MAŽIAU KORESPONDENCIJŲ DAUGIAU DUOKIT POLITINIŲ KRITIKŲ

Kada vieni reikalauja daugiau korespondencijų iš lietuvių gyvenimo, kiti — jų nemėgsta. Štai Ant. Janukaitis iš Lawrence, Mass., rašo:

"Vienybę skaitau nuo atvykimo į Ameriką. Skaitau ir kitus lietuviškus laikraščius. Yra baisiai nuobodu skaityti perdėm ištisą laikraštį, kur rašoma vien tik parapijiniai reikalai ir nereikšmingos korespondencjos. Mėgstu Vienybėje skaityti rimtus žurnalistinius straipsnius, kritiškai žiūrinčius į praeitį ir dabartį. Kultūringame laikraštyje turi būti vietos kritikai, o ypač mūsų politinių partijų veiklos ribose."

SAKOMA VISIEMS NIEKAD NEITIKSI

Su savo ankieta mes nebandome visiems įtikti. Tai būtų neįmanoma. Tą pastebėjo ir Anna Plukas iš Chicagos. Ji mums rašo:

"Aš nesu jokia politikierka ir politiškais straipsniais nesidomauju. VLIKo rėkavimai prieš Santarvę per daug nuobodūs skaityti. Tai dvi karjeristų pusės, kurie delnus pasispiaudę, rankoves pasiraitę, taškosi vieni kitiems per žandus. Tokia pat politika vedama ir ALTe. Čia irgi peštukai už pirmenybę, kad tik viską pastatyti ant savo,' kad tik kitus su purvais sumaišyti, pažeminti, diskredituoti žmogaus gerą vardą. Aš smarkiai juokiausi, skaitydama Vienybės skaitytojų reiškiamas mintis. Vienas pasisako, kad jis taip įvertina laikraštį, jog nė vienos raidės nepraleidžia, kitas skelbia didžiausią karą prieš Krupavičių, trečias randa Vienybėje perdaug bedieviškų straipsnių, bet dar kitas skundžiasi, jog tų bedieviškų straipsnių esama per mažai, arba vieno žurnalisto straipsniai išpeikiami, o kitas skaitytojas tą žurnalistą iškelia į padanges. Viena, ką aš pasakysiu tai —kad man Vienybė tikrai patinka įdomiais savo raštais, gera savo kritika ir kad duoda įvairių žinių iš lietuviško gyvenimo ir viso pasaulio."

LAUKIAME DAUGIAU NAUJŲ PASISAKYMŲ

Kaip minėjome mes nesiekiame visiems įtikti. Tai neįmanoma, nes visados bus nuomonių skirtumas tuo ar kitu klausimu, bet tokia skaitytojų kritika padeda laikraščiui tobulėti. Tad laukiame ir daugiau pasisakymų. Prašome atvirai pasakyti, kas nepatinka, nes Vienybė yra jūsų laikraštis.

Jūsų atsakymus mes grupuojame ir su dideliu dėmesiu peržiūrėsime. Kiekvienas įdomus pasiūlymas išnagrinėjamas. Jei jūs nepraleidžiate, nė vieno žodžio, kas Vienybėje rašoma, kaip kad sako daugelis skaitytojų, tai mes nepraleidžiame nė vieno žodžio jūsų atsakyme į ankietą "Patinka ir nepatinka."

MANO PAŽINTIS SU VIENYBE

PRANAS NARVYDAS

Mano pažintis su Vienybe 30-2

Buvau apie 6 metų amžiaus, kai motina pradėjo mane mokyti skaityti iš didelės, kaip žąsis, maldaknygės, Vilniuje, Zavadskio spaustuvėje, spausdintos. Ten buvo įvairių žodžių mišinys: patamnastys, smertelni, povšadni, mielasnin kai ir t. t. Motina į mano klausimus atsakydavo: "Vaikeli, tik išmok melstis, — Dievas visokius žodžius supras".

Kartą tėvai, grįždami iš atlaidų, parvežė naują elementorių, ir motina mane pradėjo mokyti nuo "be-aba" ir t. t. Elementoriuje buvo parašyta, kad vaikus mokant, reikia rykštės, nes tai esanti dvasia šventa... Motina man paskaitė tą lekciją, ir rykštę pakišo į pabaikę. Man tai nepatiko, bet, rodos, negavau pliekti, nes netrukus savo mokytoją pralenkiau skaityme...

Ir labai mėgdavau tą skaitymą, tik blogai būdavo, kad, be maldaknygių ir retai gaunamo kalendoriaus, nebūdavo ko skaityti. Maldaknygės nebūdavo įdomios, nes negalėdavau suprasti, kam tuos pat žodžius reikdavo nuolat kartoti.

Viena žiemą tėvai mane nuvežė į Linkaičių sodžių, į motinos tėviškę, pas ūkininką Krėgą buvo toks 'daraktorius,' kuris vaikus mokė ne tik skaityti, bet ir rašyti lietuviškai. Ten susirinko apie tuzinas vaikų. Kadangi Linkaičių sodžius buvo prie Gruždžių — Joniškio vieškelio, tai juo retkarčiais važiuodavo įvairūs rusų valdžios "činaunikai". Dar gerai, kad jie važiuodami visada turėdavo prisirišę porą varpelių ir todėl jų važiavimą jau iš tolo galėdavai girdėti. Kai tik kas iš šeimos narių išgirsdavo varpelių žvangesį, mūsų 'daraktorius' tuojau liepdavo vaikams, pasiėmus sąsiuvinius, bėgti čiuožti... Toks, nors ir nedažnos 'činaunikų' pravažiavimas vaikų buvo labai laukiamas, nes tai duodavo jiems progos pažaisti.

Retkarčiais pasitaikydavo nuo Šiaulių, per Gruzdžius į Joniškį, eiti knygnešiams, bet jie, be maldaknygių, retai ką kitą turėdavo. Kartą dėdė nupirko knygelę "Peklos Kančios," kur buvo vaizduojama, kaip pragare velniai "dušias" kankina... Septyni griekai didieji, septyni ir paveikslėliai, ir po kiekvienu — "Bėda tam bėda, kas dūšios negano, kas baisių kančių peklos neišmano" ir t. t. Tą knygelę, tas giesmes išmokau atmintinai, ir užtai senelė mane labai mėgo. Sakydavo: užaugęs, bus kunigėlis. Šventadieniais kaimynės susirinkdavo ir prašydavo, kad joms ką nors paskaityčiau. Aš neatsisakydavau, nes jausdavau pasididžiavimo, kad aš už jas geriau moku. Man keletą giesmių, kaip žirnius, išbėrus, moterėlės susigraudindavo ir apsiašarodavo, sakydamos, kad maža vilties išvengti tų pragaro kančių. Ir man būdavo nejauku, žiūrint, kaip velniai įvairiais irankiais "dūšeles" kankina. Karta, į tuos paveikslelius bežiūrėdamas, nebeištvėriau, paėmiau peilį ir dviem velniūkščiams išbadžiau akis. Nustebau pamatęs, kad antroje lapo pusėje nukentėjo viena giesmė. Bet aš iš atminties mokėjau ir, prireikus, gerai atlikdavau.

Kartą vienas knygnešys pas dėdę apsinakvojo. Jis turėjo naujų kalendorių ir pluoštą laikraščių, kurių antraštė buvo: "Vienybė Lietuvninkų". Dėdė nusipirko kalendorių, o man knygnešys paliko trejetą V. L. numerių. Tokių dalykų nebuvau matęs ir mažai supratimo turėjau, bet vistiek man buvo įdomu skaityti. Prisimenu vieną dramą, kuri, kaip vėliau sužinojau, buvo 'Pagirėnų Vestuvės,' arba kaip maskoliai vertė ukrainiečius į pravoslavų tikybą. Kiek vėliau vienas asmuo grįždamas iš Amerikos, parsivežė keletą V. L. numerių kur buvo spausdinama Simano Daukanto Lietuvos Istorija. Ją karts nuo karto skaičiau ir ji man atvėrė duris į mūsų tautos praeiti, nes tėvai, nors kitokios kalbos nemokėjo, nežinojo, kad jie kalba mūsiškai...

Gallau artimai pažinti V. L. teko 1907 metais, atvykus į JAV ir apsigyvenus New Yorke. Tada V. L. buvo leidžiama Plymouth, Pa. Aš tą rašinėdavau ir tada tapau V. L. skaitytojas. Kai V. L. persikraustė į Brooklyną, 120 Grand St., buvau redaktoriaus J. O. Širvydo pakviestas atsilankyti ir asmeniškai susipažinti. Nuvykęs radau nedidelio ūgio, plačia barzda, malonaus veido redaktorių J. O. Širvydą. Jis nustebo, nes, pagal mano rašinius, spėjęs mane esant vyresniu. Tapome geri bičiuliai ir tokiais pasilikome iki jo mirties Lietuvoje. Tuo metu Vienybės Lietuvninkų spaustuvė buvo pirmame aukšte, apačioje, siauroje krautuvėlėje, administracija, knygynas, laivakorčių agentūra ir t. t. Berry ir Grand St. kampe, tame pačiame name buvo Ant. Kundroto aludė, kur visi iš kitur atvykusieji eidavo pamatyti stipruolį. Toji apylinkė buvo gausiai lietuvių gyvenama. Tik cukraus fabrike keletas šimtų lietuvių dirbdavo.

Pradžioje kitų lietuviškų laikraščių Brooklyne nebuvo. Tada lietuviai vieningiau dirbdavo. Čia buvo gana stipri Socialistų Sąjungos 19-ji kuopa. Ji turėjo savo rūšies kalbėtojų: J. Šukį (vadinamas socialistų tėvu) J. Grinių, J. Perkūną, J. Šaltį ir kt. Pradžioje visi telkdavosi aplink V. L. Vėliau socialistai pradėjo labiau kairėti ir visa tai, kas tautiška, neigti. V. L. jiems pasidarė nebegera. Prasidėjo savo rūšies boikotas. Tūli, norėdami V. L. pakenkti, vasaros metu tyčiomis eidavo į V. L. raštinę gerti šaldomo vandens, kurį reikdavo pirkti. Vėlionis J. Paukštys buvo lėto būdo žmogus. Nors jis matydavo, kas do paukščiai jo vandenį geria, nedrįsdavo jų drausti. Kiek vėliau, J. O. Širvydui perėjus į valdiską darbą, V. L. redagavo J. Gedminas, o dar vėliau —Pijus Norkus, "Pypke" vadinamas. Jis skųsdavosi darbais, kurių negalįs apdirbti, ir prašydavo, kad aš, grįžęs iš darbo, parinkčiau žinių, angliškuose laikraščiuose ir išvertęs jas į lietuvių kalbą, palikčiau jam ant stalelio redakcijos kambary. Taip ir darydavau. Vėliau sužinojau, kad tas jo "didelis darbas" buvo — po vakarienės nueiti į netoli esantį kino teatrą ir sau ramiai pypkę rūkyti.

Vienam V. L. leidėjui, J. Paukščiui, mirus, K. Brazys drauge su kitais, pirmajam pasauliniam karui baigiantis, suorganizavo Vienybės b-vę ir nupirko namą — 193 Grand st. Tada sutrumpėjo ir Vienybės Lietuvninkų antraštė pasilikdama tik VIENYBĖ.

Taigi, dabartinė Vienybė savo 65 metų gyvavimo laikotarpyje yra išgyvenusi įvairių nuotykių — džiaugsmo ir liūdesio valandų, ėjusi dienraščiu, dukart savaitėje ir vėl kartą savaitėje ,bet visuomet pasilikusi prie savo, pradžioje jos įkūrėjų pažymėto, tautinio tikslo — tarnauti lietuviams, šviesti juos ir būti lietuvių tautos sargyboje.

3 psl.

VYTAUTAS AUGUSTINAS IŠGELBĖJO LIETUVĄ NUO BOMBORDAVIMŲ...

VYT. ALANTAS

Aš pakviesiu skaitytoją truputį grįžti į praeitį, būtent į 1944 metus. Tuomet mes, trem tiniai, susibūrėme daugiausia Vakarų Vokietijoje. Mane likimo banga nubloškė kuriam laikui į Berlyną. Prie Lietuvių Draugijos patalpos, kur tada telkėsi visas pabėgėlių lietuvių judėjimas, Kanto gatvėje, buvo toks mažas pensionėlis, į kurį Draugijos Valdyba siųsdavo laikinai apsigyventi vis naujai atbėgančius tautiečius. Štai, tame pensionėlyje aš susitikau su fotografu menininku Vytautu Augustinu, kuris ten jau buvo įsikūręs man paprašius vieną vakarą pensiono šeimininkę prieglaudos.

Apie pensioną būtų galima prirašyti labai daug, bet tai mūsų klausimo neliečia. Gana bus pastebėjus, kad pensione gyveno beveik vieni lietuviai ir kad ten per kiauras dienas vykdavo savotiškas "jomarkas," kuris nevisada aprimdavo ir naktimis, nes būdavo labai retas ir malonus atsitikimas, jei kurią naktį oro pavojų sirenų kauksmai neišmesdavo mūsų iš lovų. Gan dažnai atsitikdavo ir taip, kad mes dukart per naktį šokdavome iš lovų, apgraibomis rengdavomės ir, pasigavę savo lagaminus, risdavomės laiptais nuo trečio aukšto ir bėgdavome už keletos namų į slėptuvę, nes po mūsų pensiono namais slėptuvė buvo labai menka.

Kartu su mums bėgdavo į slėptuvę ir Augustinas. Tik jis nesinešdavo didelio lagamino kaip kad kai kurie iš mūsų, bet visada ištikimai nešdavosi mažą, medinį lagaminėlį su geležine rankenėle. Ir visas pensionas žinojo, kas tame lagaminėlyje yra, nes Augustinas iš to nedarė jokios paslapties. Ten buvo sudėti 3,000 negatyvų, kuriuos jis išsivežė iš Lietuvos.

— Jei žus mano drabužiai, aš vėl įsigysiu, bet jei žus mano negatyvai, aš už jokius pinigus jų nebeatgausiu, — sakydavo jis man.

Jau tada Augustinas man minėdavo, kad jis norįs atrinkti geriausias nuotraukas ir jas išleisti atskira knyga. Ta jo svajonė įvyko po septynerių metų. Mes turime Vytauto Augustino albumą Tėvynė Lietuva, kur sutilpo, reikia manyti, visi jo gražiausi vaizdai. Kitaip ir negalėjo būti: kietos ir nuoširdžios pastangos visada anksčiau ar vėliau turi apsivaikuoti laimėjimu:

Kalbant apie albumą, tiesa sakant, reikėtų atskirai kalbėti apie kiekvieną jo paveikslą, tiek jie gyvi ir tokią galybę jie sukelia mums atsiminimų! Pir miausia kaip ir prideda, įspūdingai atstovaujama sostinė su 12 paveikslų. Prieš mūsų akis atsiskleidžia Vilniaus panorama, bažnyčios, kai kurios aikštės. Skaitytojo akiai tai yra tikra architektūrinė šventė, jei taip būtų galima išsireikšti. Paveikslai gal jau ir nebe nauji, gal jau vienas kitas matytas spaudoje, o jie visi matyti natūroje, — žinoma, kas gyveno Vilniuje, — bet mūsų sostinė tokia turtinga architektūriniais lobiais, kad į juos gali visą laiką žiūrėti ir nenustosi jais gerėjęsis, ir jie tau niekados nenusibos. Ypatingai tie vaizdai mums brangūs dabar, po tokio ilgo persiskyrimo su jais! Daug kam iš mūsų, o ypatingai kitataučiams, jie bus visai nauji!

VYT. AUGUSTINAS

Toliau mes matome būdingas lietuviškas sodybas, Trakų pilį, lietuvaičių veidus, Nemuno vaizdus, net 19 paveikslų vaizduoja laikinąją mūsų sostinę Kauną. po jų eina paveikslas vaizduojąs Dariaus ir Girėno paminklą Puntuko akmenyje, paskum matome studentų ir skautų paradus, tautinius šokius Kauno Sporto Stadijone, Pasaulio Lietuvių Olimpiados vaizdus, ištraukas iš baleto Sužadėtinė, Žarasų ir Vilniaus krašto vaizdus, Birštono kurorto vaizdus, Alytaus parką, Palangos paplūdimį, Neringos briedžius, Nidos kopas, žvejų gyvenimo vaizdus, Klaipėdos uostą, Raudonės pilį, Zapiškio bažnyčią, Kryžių Kalną prie Šiaulių koplytėles ir kryžius, Pažaislį, Raudondvarį, daug modernių pastatų: mokyklų, gimnazijų, ligoninių, įstaigų rūmų, matome didelį per du puslapius montažą, vaizduojantį Lietuvos kaimo darbus, pagaliau matome Maisto fabriką Kaune ir cukraus fabriką Marijampolėje, verpėją prie ratelio, nuotaikingą paveikslą, kur vaizduojamas lietuviškas kryžius ir dvi besimeldžiančios moterys, saulėleidį prie Anykščių ežero ir knyga baigiasi simboliniu paveikslu montažu, kur ūkininkas su ūkininke, grįždami iš darbo, mato debesyse Vytį, lygiai kaip ir mes, tremtiniai svajodami apie grįžimą namo, matome kraujais pasruvusios mig lose Baltą Raitelį amžinai užsimojusį kirsti kardu mūsų tėvynės priešams.

Toks trumpais žodžiais yra V. Augustino albumas. Žinoma, neatpasakosi žodžiu tai, ką matai savo akimis. Augustinas jau ir Lietuvoje buvo pra simušęs į mūsų pirmaelius menininkus fotografus. Jis yra laimėjęs ne vieną premiją Lie tuvos foto parodose ir taip pat ne vieną premiją jam teko tarptautinėse foto konkursuose. Jo rankose foto aparatas daro juodo balto šešėlių stebuklus. Jis turi ne tik prigimtinį palinkimą į fotografijos meną, bet — ir tai gal dar svarbiau — turi nešlubuojantį skonį, kuris jam padeda sugauti vaizdo visumą kaip tik iš tos pusės ir taip apšviestą, kad jo būdingosios savybės išryškėja visoje savo pilnybėje. Jo paveikslai mums sukelia pasigrožėjimą ne tik dėl savo "patriotizmo," bet ir dėl to, kad jie skoningai padaryti. Jie mums "spalvingai" nušviečia tolį paliktą tėvynę ir kartu sukelia estetinį pasigrožėjimą. Tai yra didžiausias laimėjimas, kurio galima laukti iš fotografo.

Augustino vaizdus sėkmingai paaiškina dr. B. Nemicko studijėlė apie Lietuvos praeitį (angliškai parašyta) ir A. Bendoriaus pastabos apie Lietuvos geografiją bei kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

COLONIAL BAR RESTAURANT
GUS TUNAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS IR GĖRIMAI.
N. E. Cor. 52nd & Spruce Sts.
PHILADELPHIA 39, PA.
GR. 4-2939

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsistoję šiame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9508

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyrankai reikalingi dalykai.
DUODAMA IŠMOKĖJIMUI 15 MĖNESIŲ
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA
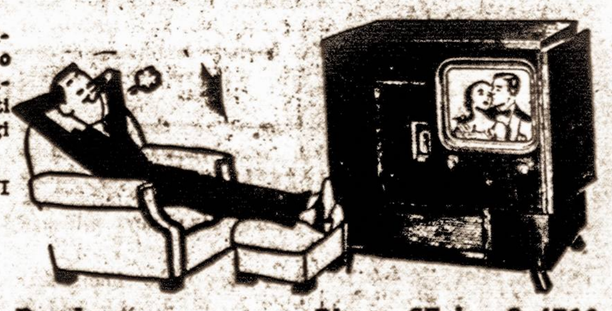
2310 West Roosevelt Road Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. šeštad. nuo 11—4:30 popiet

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886
by Juozas Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
VYT. GEDGAUDAS
Editor

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue.
Brooklyn 11 N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA. per year $5.00
CANADA and others countries $6.00
Advertising Rates on Application

MASKVOS BĖDOS

Sovietų Sąjunga turi didelius rūpesčius su savo satelitais. Nežiūrint, kad Maskvos spauda visą laiką tvirtina, jog "liaudies demokratiškose respublikose" viskas einasi gerai ir tik didelė krizė siaučia kapitalistinių valstybių tarpe, tikrumoje vaizdas yra visai priešingas: pas Maskvos satelitus, ypač Lenkijoje ir Čekoslovakijoje vystosi tragiška krizė.

●

Varšuvoje ir Prage politinė atmosfera įtempta. Komunistų partija dėl nuolatinių "valymų", bebandant pašalinti "nacionalistinius komunistus," visai susilpnėjo. Lenkijoj dabar ruošiamasi Gomulkos—Spychalski procesui, tai yra, prieš žmones, kurie buvo populiariausi liaudyje ir kariuomenėje, nes į juos lenkai buvo sudėję visas viltis, kad jie atsilaikys prieš Maskvos dominavimą. Čekoslovakijoje dabar ruošiamasi dar sensacingesniam procesui: prieš Clementi -Sling -Svernova - Slansky grupę ir prieš separatistus slovakus: Husak ir Novomesky.

Ir taip, kada komunistinės vyriausybės ėda savo narius, stengiamos pasiekti monolithizmą, kas Stalinui Rusijoje pasisekė padaryti 1928 metais tik per kruvinus valymus, eko nomiški sunkumai prisideda prie politiškų.

●

Už "geležinės uždangos" pastebimas smarkus atsilikimas anglies produkcijoje. Vengrų komunistų organas prisipažįsta, kad anglies produkcija neužtenkamai didelė, kad galėtų patenkinti krašto reikalavimus ir to priežastimi esą anglakasių sabotažai ir streikai. Čekoslovakijoje ir Lenkijoje pastebimas trukumas darbininkų. Neseniai ten buvo kreiptasi į jaunimą, kad eitų kasti anglis, bet tas nedavė laukt ų rezultatų. Zapatocky lapkričio 26 d. prisipažino, kad 1951 metų anglies produkcijos planas nebus įvykdytas, nes kasyklose esą tik 77% darbininkų.

Iš darbininkų reikalauti našesnio darbo, yra sunku, ypač kada jie taip blogai apgyvendinti ir pusbadžiu maitinami. Visose liaudies demokratijose jaučiamas didelis maisto produktų trukumas Prie maisto krautuvių žmonės stovi eilėse ir miestuose sunku gauti mėsos produktų.

●

"Svarbiausioji priežastis visų šių sunkumų, kaip prisipažįsta vengrų komunistų, laikraštis Szabad Nep, ta kad maisto produkcija nesugeba sekti evoliuciją industrijoje.

Šito priežastimi yra dar ir kitas dalykas, kad iš kaimo žmonės pereina gyventi į miestus. Jei 1931 m. Lenkijoje 61,-4% gyventojų sudarė valstiečiai, prieš 38,6% miestelėnus, tai po dvidešimt metų liko tik 45,75% valstiečių, prieš 54.25% miestelėnus.

●

Lenkijoje ir Čekoslovakijoje įvestos naujos maisto kortelės. Gyventojai suskirstyti į kategorijas. Sakysim, kareiviams, milicininkams ir slaptosios policijos agentams duodama papildoma norma mėsos ir riebalų. Dėl tokios privilegijos darbininkų tarpe kilo nepasitenkinimas ir Varšuvos vyriausybė aiškinasi, kad tiems žmonėms maistas proporcingai padidintas dėl to, kad jie kovoja su tautos priešais.

Gi Čekoslovakijoje maisto suvaržymas yra tam tikra priemonė politiško spaudimo.

KĄ SUKURS NAUJAKURIAI AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIME?

PETRAS MACIULAITIS

Prieš septyniasdešimts metų, pirmieji lietuviai pradėjo kurtis šioje šalyje, iš pradžių dėl blogų ekonominių sąlygų Lietuvoje, vėliau nemažai iš jų dėl politinės priespaudos bei persekiojimo. Šiandieniai mūsų ateiviai yra įsimtinai politinės priespaudos ir iki šiol negirdėto pasaulyje persekiojimo aukos. Bet paskirtis ir tikslai turėtų būti tie patys.

Senieji lietuviai atvažiavo iš "tamsios" Lietuvos. Šiandieniai iš nepaprastai pasikeitusios, apšviestuosios, siekiusios visiems geresnio gyvenimo. Pirmieji atsivežė tiktai savo gimtojo krašto meilę ir ilgesį, o kartu ir drąsą žiūrėti ateičiai į akis. Šiandieniai ateiviai, iš kaimo, ar miesto kilę, kitokioje Lietuvoje užaugo kitokią ją pažino ir daug didesnių turtų yra iš jos gavę: mokslą, amatus, profesijas ir iš viso geresnį gyvenimo supratimą. Senieji lietuviai čia atvažiavę netrukus pradėjo kurti savo tautinį gyvenimą: steigė organizacijas, parapijas, laikraščius, reagavo į visas lietuvių tautos aspiracijas iki Nepriklausomybės atgavimo. Kyla klausimas, ką padarys naujieji lietuviai, ką įneš į Amerikos lietuvių gyvenimą, kurio neatskiriama dalimi jie dabar yra, kuo prisidės prie tautinių aspiracijų įgyvendinimo?

Pirmieji žingsniai visuomet sunkūs. Pirmiausia matome jų susirūpinimą užtikrinti sau kasdieninę duoną, įgyti nuosavą kampą, apsirūpinti bent būtiniausiomis gyvenimo priemonėmis. Šiuo žvilgsniu atrodo, daugumai jų neblogai sekasi.

Senoje kartoje matėme dideli susiskaldymą. Atvykusieji inteligentai atsivežė jau Rusijoje įsigytus "izmus" ir jų principais, bent iš dalies jais vadovaudamiesi, jie ėjo į visuomenę. Ar tai pakenkė lietuviškos kultūros išlaikymui čia, nesiimsime spręsti, bet nėra abejonės, kad jie įnešė daug gyvumo.

Šiandien tas pats susiskaldymas pastebimas ir pas naujai atvykusius. Jie grupuojasi buvusių Nepriklausomoje Lietuvoje politinių partijų pažiūromis ir tų partijų pagrindais susiorganizavę stengiasi atstovauti ir vadovauti išeivijai viename krašte, o ir tuose organuose, kurie kalba visos išeivijos vardu. Irgi kyla klausimas, ar toks grupavimasis naudingas? Bet čia irgi taip kaip ir senoje kartoje yra tų, kurie tuoj ėmėsi rūpintis kultūriniais reikalais, kurių apsireiškime, tiek senoje kartoje, tiek naujoje, lietuviškumas bus palaikomas. Teigiami rezultatai, yra tie, kad senieji laikraščiai pagyvinti, atsirado juose naujos dvasios, nauji temos, didesnis nagrinėjamų klausimų įvairumas, leidžiamos knygos, žurnalai, organizuojami vaidinimai, chorai, koncertai. Susirūpinta kultūros fondų steigimu ir net organizacijos, kuri jungtų šias visas pastangas ir jas derintų. Ir tai nežiūrint konfliktų ir susikaldymo.

Dar kyla klausimas apie lietuviškumo išlaikymą jaunojoje kartoje. Šiuo žvilgsniu girdime nemažai priekaištų senajai kartai. Kai kurie tų priekaištų turi pagrindo. Senosios kartos pastangos žinomos: steigta mokyklos, chorai, organizuota teatrai. Tos pastangos neliko be vaisiu. Dažnai randame trečiosios kartos lietuvių, kurie dar save laiko lietuviais ir lietuviškumu domisi. Jie dar lankosi mūsų parengimuose. Kad jau jų dvasia yra kitokia, negu mes norėtume ir kad jie nesupranta ar nereaguoja į lietuviškumą, taip kaip jis buvo suprantamas Nepriklausomoje Lietuvoje, negi galima perdaug juos kaltinti. Jie nesupranta senųjų ėjimų ir susikaldymo politinėmis grupėmis, kurioms lygiai nerado ar nematė Amerikos visuomenėje, kurios dalimi jie save teisingai laiko. Gyvenimas ir mokykla yra juos nemažai paveikę, kad jie save išskirtų iš kitų "yankių" tarpo dėl savo kilmės. Mokykloje ir Amerikos visuomenėje skiepijamas lojalumas gimtąjam kraštui, propogavimas patriotinių jausmų negalėjo ir į juos neatsiliepti. Jeigu senasis lietuvis su savimi visada nešiojasi gimtojo kaimo vaizdą, mielas jam žaliuojančių laukų ir lankų prisiminimas, gimtojo krašto papročiai, jų nemačiusiam ir toje bendrucmenėje neaugusiam sunku šią dvasią įskiepyti. Bent čia Amerikoje kiekvienoje tautinėje grupėje tas konfliktas tarp senosios gimtinės idealų, papročių ir vietinių yra visada gyvas, aktualus čia jau gimusiems imigrantų vaikams. Ilgainiui laimi naujojo krašto papročiai, nes čia jų ateitis.

Ne viskas pralaimėta. Senoji karta savo mokyklomis, organizacijomis ši ištautėjimo procesą, jeigu nesustabdė, tai bent sulėtino. Naujieji lietuviai, jeigu šio proceso ir nesulaikys, tai bent turi progos tą stabdį dar truputį priveržti. Neabejotina, kad nau ųjų ateivių skaičiuje yra didelis procentas inteligentijos, o jau ir iš viso jie buvo geriau gyvenimui paruošti. Tad, kodėl, be aiškaus dominavimo, jiems neįsilieti į čia gimusio Amerikos lietuvių jaunimo tarpą, stengtis juos suprasti, skirtumus neakcentuoti, bet įsigilinti ir pažinti jo priežastis ir kiekvienai progai pasitaikius subtyliai parodyti koki dvasiniai turtai buvo kuriami Lietuvoje ir kaip jais galima pratur tinti savo dvasią. Jais mes didžiuojamės, tad kodėl juos ne parodyti suprantama prasme tiems, kuriuos dar norime prie savęs pasilaikyti. Jeigu čia gimęs jaunimas visko ir nesupras, tai perdaug nesistebėkime, nes jiems nėra žinoma toji dvasia, kurioje kūrėsi ir brendo Lietuva. Tie, kurie turėjo progos ją aplankyti, jos neužmiršo, bet tūkstančiai kitų dar galima sužavėti daina, teatru, vaidinimais, papročiais ir jų išlaikymu.

Tad čia ir glūdi naujųjų lietuvių reikšmė Amerikos lietuvių visuomeniniame gyvenime. Jie paveldi tai kas jau yra sukurta. Įneša naujos dvasios palaikant ir išlaikant tėvynėje įgytas tradicijas, papročius, jos kultūrą. **Jie yra naujieji tėvynės meilės apaštalai jungią senąją su naująja, kurių visų bendras aukčiausias siekimas ir tikslas tėvynės išvadavimas.**

Skelbia scenos veikalo konkursą

VT Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba skelbia konkursą scenos veikalui parašyti šiomis sąlygomis:

1. Veikalas skiriamas jaunimui (ne vaikams).
2. Veikalo idėja — žadinti tėvynės meilę. Turinys gali būti paimtas iš mūsų praeities, iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, iš kovų dėl nepriklausomybės, iš paskutiniojo karo meto, okupacijų. partizanų žygių, iš tremties gyvenimo.
3. Veikalo apimtis — apytikriai dviem trim valandom vaidinti.
4. Veikalas turi būti niekur dar nespausdintas.

Konkurso terminas — 1952 m. kovo 31 d. Ligi tos dienos autoriai slapyvardžiais pasirašytus veikalus, uždaram voke nurodę savo pavardę bei adresą, įteikia Lietuvių Rašytojų Draugijai šiuo adresu: 1436 S. 50 Ave., Cicero, Ill.

6. Už geriausius veikalus Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba skiria dvi premijas: I — 1200 DM, II — 800 DM, jei autorius gyvena Vokietijoje, arba I — 250 doleriu, II — 150 dolerių, jei autorius gyvena kitur.

7. Jury komisiją sudaro Juozė Augustaitytė Vaičiūnienė, Jurgis Blekaitis, Julius Kaunas, Antanas Rūkas ir Leonardas Šimutis senj.

8 Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba pasilieka sau teise įsigyti premijuotus veikalus nuosavybėn, sumokėdama už juos autoriams sutarta honorara.

9 Informaciju reikiant prašoma kreintis į Lietuvių Rašytoju Draugiją.

AR GALIMA BUS BE KARO ATGAUTI LIETUVAI NEPRIKLAUSOMYBĘ?

Besilankant Paryžiuje Jungtinių Tautų sesijos proga Lietuvos Diplomatijos Šefas, St. Lozoraitis padarė platų pranešimą lietuviškais reikalais Paryžiaus lietuvių visuomenei, kurios gausūs būrys susirinko į Darbo Lietuvių Sąjungos susirinkimą.

Min. Lozoraitis ilgoje kalboje nuosekliai ir įdomiai išdėstė Lietuvos klausimo padėtį tarptautinių įvykių šviesoje.

Priminęs paskutiniųjų metų įvykius privedusius mūsų kraštą prie dabartinės padėties, ministeris konstatavo, kad pasaulis nėra grįžęs į pusiausvyrą ir kai kieno nuomonė, jog vyksta konfliktas tiktai tarp JAV ir Rusijos būtų netikslus. Tikrumoje konfliktas vyksta tarp koncentracinės ir diktatūrinės sistemos viename pusėje ir viso laisvojo ir demokratinio pasaulio kitoje pusėje.

Per lengvai kartais vakarams — JAV prikišama, kad jie atidavė rusams Pabaltijį. Rooseveltas buvo iškėlęs Pabaltijo Nepriklausomybės atstatymo klausimą. Stalinas pažadėjo atsiklausti žmonių.., nuomonės. Stalinas panaudojo apgaulę, nes mes žinome, kaip tas žmonių atsiklausimas vyko...

Taigi šiuo metų Pabaltijo ir Lietuvos klausimas yra atviras, nes jokiu tarptautiniu aktų, jokia šutartimi vakarai nėra pripažinę rusams.

Ar galima taikingu būdu — be karo atgauti mūsų krašto Nepriklausomybę? Mes turime pavyzdžių, kad sovietai spaudžiami nusileido pav. Azarbeidžiano klausime. Šį kraštą sovietai buvo užėmę, bet spaudžiami ir militariniais veiksmais grasomi— iš Azarbeidžiano išėjo! Tai labai būdingas ir prisimintinas netolimos pra eities įvykis.

Prisiminta ir Berlyno blokada. Vakarams labai griežtai Berlyno klausimą pastačius bu vo laimėta. Taika ir čia kybo ant plauko.

Korėjos karas gi mums parodo, kad JAV nebijo militariniai gintis nuo sovietų agresijos.

Sovietų norai visiems yra aiškūs ir aiškus yra vakariečių pasiryžimas jokių nuolaidų nedaryti, bet šiuo tarpu konkretūs vakarų politikos planai teliečia stabdymą tolimesnės eks pansijos.

Išmetimas sovietų iš okupuotu ų valstybių dar nėra aktualus.

Sovietai taip pat turi atominę bombą ir toks ginklas barbaro rankoje yra pavojingas.

Stojasi klausimas kas ką sunaikins civilizuotas pasaulis bolševizmą, ar priešingai. Negalima prileisti, kad vakarai lauktų, kol bus sovietų apmėtyti atominėmis bombomis.

Mūsų klausimas tegali būti išspręstas tiktai atstatant Lietuvos Nepriklausomybę. Kaip ten bebūtų sunku tikėtis taikingu būdu tai atsiekti. Ar ilgai teks laukti? Beveik tikra, kad neteks tiek lauti kiek jau išlaukėme.

Ministeris išdėstė gilų įsitikinimą kodėl vakarai turi visas galimybes savo pusėje būsimame konflikte išeiti laimėtojais ir jis priminė pereito karo materialinę pusę ir psichologinį momentą. Vokiečių klaidos nebus kartojamos.

Tačiau, lieka eventualumas ir be karo išgelbėti mūsų kraštą, prisiminus sovietų pasitraukimą iš Azbarejdžiano bet tam reikalinga, kad Vakarai būtų tinkamai, labai tinkamai pasiruošę. Tuo atveju galėtų užtekti labai griežto reikalavimo.

S. Lozoraitis pabrėžė reikalą lietuviams bendradarbiauti ne tik su laisvomis pasaulio šalimis, bet ir, net ypatingai, su kitais mūsų padėtyje esančiais europiečiais. Reikia visur nuolat kelti mūsų klausimą, nurodinėti esančią netelsybę, padaryti ir daromas nežmoniškas mūsų tautoms skriaudas.

Mūsų pareiga, kiekvieno lietuvio pareiga yra nuolat priminti — neleisti Pasaulio sąžinei užmiršti mūsų klausimą.

Nuolat primindami mūsų klausimą vakarams ir palaikydami vieningą akciją su milijonais kitų pavergtųjų mes sudarysime jėgą su kuria bus vis labiau ir labiau skaitomasi.

Mes turime faktų, kad rusai bijo vakarų viešosios opinijos ir turime to neužmiršti. Pasaulio akys turi nuolat būti atkreiptos į mūsų kraštą ir tas tikrai kiek prilaikys okupantų nežmoniškiausius darbus.

St. Lozoraitis pabrėžė taip pat reikalą bendradarbiavimo tarp lietuvių.

"Tik nuoširdžiai tarpusavyje bendradarbiaudami galėsivisi kaip geri prieteliai šviesiomis akimis grįžti į Tėvynę. Emigracijos sunkumai turi mus ne skirti, bet jungti".

Iš Washingtono

HARRIMANAS PAKEIS ACHESONĄ?

Prieš Kalėdas vykusi Washingtone konferencija tarp prezidento Trumano ir Pentagone viršininkų, visuomenėje buvo visaip komentuojama ir smarkiai nerimaujama dėl jos paslaptingumo, laukiant kokie sprendimai bus išnešti.

Sakoma, kad prezidentas Trumanas paprasčiausiai norėjęs tik išryškinti Korėjos padėtį ir, pasiruošti svarbiems nutarimams, kuriuos turėtų paskelbti šių metų pabaigoje, jei derybos su raudonaisiais Korėjoje nueitų niekais. Jis norėjo Korėjos reikalus paimti į savo rankas, ir tikėjosi iš diplomatų ir karių gauti tikslių informacijų.

Kokio sprendimo galima buvo laukti iš jo? Ar jis paremsiąs karius, kurie reikalauja atnaujinti visu smarkumu kautynes Korėjoje ir tuojau pat nieko nelaukiant, bombarduoti Mandžiuriją, ar stos diplomatų pusėn, kurie vis nenustoja vilties, jog galima bus kaip nors su raudonaisiais susitarti.

***

Prezidentas Trumanas yra atsidūręs keblioje padėty. Jis norėtų. artėjant rinkimams, pasirodyti tikru taikos čampijonu ir sugražinti Amerikos "boys" iš Korėjos. Bet šita jo politika pastatytų į pavoju likusią Pacifike Amerikos kariuomenę. Tad ištyręs karišką padėtį, būk jis priėjo išvados, kad reikia kariauti iki visiškos pergalės ir negalima trauktis atgal. Reikia daryti taip, kaip Pentagone vadai nori, būtent, kad Korėjos karas būtų ne JT, bet amerikoniškas...

Tačiau, kol nesugrįžo Achesonas ir Harrimanas, jokių konkrečių nutarimų nebuvo priimta. Trumanas laikėsi to, kad derybos dar būtų tęsiamos. Jam pritarė ir krašto apsaugos ministras Lovett su gen. Bradley.

Šita konferencija buvo labai skirta šutalkinimui karišk ių su diplomatais ir prieita išvados, jog į iemiamą karą bus mestasi tik po Kalėdų jei iki to laiko nepavyks susitarti su raudonaisiais.

***

Po šios konferencijos Washingtone pasklido gandai, jog Trumanas norįs padaryti pakeitimus valstybės departamente. Į Achesono vietą jau viešai minima Averell Harrimano pavardė...

Aišku, į visus šiuos gandus reikia žiūrėti su dideliu rezervu, nes jau ne pirmą kartą jie skleidžiami, Achesonas po San Francisco konferencijos buvo sustiprinęs savo autoritetą. Bet nuo to laiko tarptautinė padėtis žymiai pasikeitė ir visos viltys, kad užsimegs derybos tarp Rytų ir Vakarų dingo. Kad išlindus iš to diplomatiško "tupčiojimo," Achesono priešai, sako reikia kad valstybės departamento priešaky

(Nukelta į 7 psl.)

Tretysis pasaulinis karas...

NEPASISEKĘS ATENTATAS PRIEŠ MARŠALĄ TITO

Visame pasaulyje daug visokių kalbų sukėlė pasirodęs specialus žurnalo Collier's numeris skirtas Sovietų Rusijos pralaimėjimui ir jos okupacijai 1952-1960 metais. Per kelias dienas buvo išparduota šio žurnalo net 4 milijonai egzempliorių! Visa jame atspausdintoji medžiaga buvo kruopščiai paruošta, bendradarbiaujant žymiems rašytojams.

Daugeliui mūsų skaitytojų prašant, nuo šio numerio pradedama spausdinti ištraukas iš Collier's tilpusio Roberto Sherwoodo straipsnio apie tretįjį pasaulinį karą.

Robert Sherwood, reikia pasakyti, yra rimtas rašytojas, buvęs labai intimus prezidento Roosevelto draugas. Su savo straipsniu Robert Sherwood norėjo pabrėžti, kad naujo karo atveju, kurio niekas nenori, pergalė ne taip lengvai bus pasiekta ir šis karas galės būti išvengtas, jei iš vienos ir kitos pusės bus parodyta daugiau protingumo.

Pats nereikalingiausias, pats absurdiškiausias ir kruviniausias istorijoje karas prasidėjo 1952 metais gegužės 10 dieną 1 val. 58 minutės po pietų... Tokiais žodžiais Sherwood pradeda savo reportažą po aštuonių metų... 1960 m. Maskvoje.

Maršalas Tito tą momentą su šypsena priminėjo serbų kaimiečių delegaciją pas save Baltuosiuose rūmuose Belgrade. Kada Tito pasirodė rūmų kieme, kaimiečiai puolė prie jo keldami ovacijas ir dainuodami jo garbei dainas.

Jie atvyko iš vieno valstybinio ūkio, kuris vienas iš pirmųjų buvo įsteigtas Jugoslavijoje ir maršalas norėjo išreikšti padėką už per septynis metus nuveiktą milžinišką darbą.

Tito paskutiniais metais stengėsi sueiti į artimesnį ryšį su tauta. Per pasirodymus minioje jis vos vos būdavo nesuspaudžiamas garbintojais ir generolui Aleksandrui Rankovičiui, vidaus reikalų ministrui, tas sudarė didžiausį rūpestį dėl jo asmens saugumo. Bet Tito atmesdavo visas atsargumo priemones. pasprukdamas iš slaptosios policijos saugojimo, kada jį stengdavosi jį atskirti nuo minios.

Tarp atvykusių kaimiečių delegacijos Rankovič vis dėlto įkišo keletą savo agentų, apsirengusių kaimietiškais rūbais. Bet jis nežinojo, kad Maskvos MVD taip pat į kaimiečių tarpą įkišo porą savo agentų: Duchan Petrovič ir Luka Borlič.

Petrovič ir Borlič laukė net keturis metus šio momento. Iš vengimui jugoslavų policijos įtarimo, jie turėjo visą laiką laikytis su delegacija.

Kaimiečių delegacija į Belgradą atvyko penktadienio vakare ir buvo apgyvendinta pui kiame Balkan viešbuty, pačiame miesto centre. Ją priėmė pats žemės ūkio ministras ir pakvietė maloniai praleisti savaitgalį sostinėje, žiūrėti kas patinka, tik prašė kitą dieną susirinkti laiku prie Tito rūmų, nes maršalas jiems norįs išreikšti asmeniškai savo padėką.

Petrovič su Borlič pasiūlė bendrakeleiviams nueiti į pati populiariausį Bielgrade restoraną Topcider, kur "slivovice" (jugoslaviška degtinė) teka upeliais. Pasinaudodami įsikaušusia savo bendrakeleivių nuotaika, jie nuėjo į tualetą, kur lyg pripuolamai pataikė ant vieno seno pažįstamo, kuris kiekvienam jų padovanojo po saują cigaretų, tais laikais Jugoslavijoje sunkiai gaunamus. Bet šie, sugrįžę prie stalo nepavaišino draugus gautais cigarais.

Kitą dieną maršalo Tito rūmuose, spaudžiamiesi alkūnėmis, jie stengėsi arčiau prisiartinti prie Tito ir kiekvienas ju burnoje turėjo po užgesusį cigarą. Tas nieką nestebino. Abu jie atsistojo užpakaly mažos mergaitės, kuri maršalui turėjo įteikti gėles. Rankovič policininkai draugę su kitais giedodami Tito garbei dainas, atidžiai sekė kiekvieno kaimiečio judėsį.

Petrovič su Borlič prisiartinę per 20 pėdų prie maršalo, metė į jį cigarus ir patys krito ant žemės.

Įvyko smarkus sprogimas ir pasigirdo minios riksmas.

Tuo laiku Bielgrado radijo stoty grojęs simfoninis orkestras, vos baigęs Beetoveno 5-ją simfoniją, kada laikrodis rodė 2 valandą po piet ų, padėjo instrumentus ir muzikantai išsitraukė revolverius. Vienas jų puolė prie mikrafono, kiti užėmė stoties strateginės vietas ir visoj Jugoslavijoje žmonės išgirdo pranešimą:

"Tito mirė! Tito mirė! Jugoslavų tauta sukilo prieš banditą trockistą — tašistą Tito".

Bet Tito nemirė. Petrovič, mesdamas cigarą, padarė klaidą. Išimdamas jį iš burnos, jis per daug aiškiai su ranka užsimojo, kaip mesdamas granatą.

"Haida!" (dėmesio), — tuojau suriko vienas Rankovič agentų buvęs užpakaly žmogžudžio. Ir gerai ištreniruoti policininkai savo kūnu pridengė maršalą.

Keli tada išlikę liudininkai nevienodai nupasakojo apie šį atentatą. Penkių policininkų ir keturių kaimiečių lavonai gulėjo aplink maršalą, trys kiti policininkai ir devyni kaimiečiai raitėsi didžiausiuose skausmuose sužeisti. Mažosios mergaitės, kuri turėjo įteikti gėles, kūnas buvo visas sudras kytas, o Petrovič ir Borlič vietoj buvo policininkų užmušti.

Jugoslavija atsidūrė tikrame chaose ir Tito mirtis visiems reiškė, jog Jugoslavija irgi mirė, jog atėjo galas jos nepriklausomybei ir ji bus padaryta Maskvos verge.

Buvę tuo laiku Bielgrade užsienio korespondentai telegrafavo laikraščiams pranešimą:

"Minia žmonių užpludo miesto centrą. Maskvos agentai minioje skleidžia aliarmuojančias naujienas. Vienam lėktuvui pasirodžius, minia panikos apimta pradėjo rėkti, kad tai sovietų bombonešis. Prisimindami 1941 vokiečių bombardavimą, visi puolė ieškoti slėptuvių. Staiga pasigirdo sirenos ir pasirodę šarvuoti automobiliai per garsiakalbius bandė ramin ti gyventojus: "Laikykitės ramiai. Mes esame pasiruošę sutikti priešą". Bet jau per vėlu. Minia nebekontroliavo savo jausmus".

(Sekančiame numery skaitykite: "15 SOVIETŲ DIVIZIJŲ PERĖJO JUGOSLAVIJOS SIENĄ")

Vakar ir rytoj

VYT. GEDGAUDAS

Neseniai Detroito ir Windsoro apylinkės gyventojai buvo išgąsdinti radijo pranešimais, jog jų miestai bus vykstančių aviacijos manevrų svarbiausiu taikiniu. Reikėjo kelis kartus skelbti raminančius pranešimus, kad nekiltų panika, lygiai kaip prieš kelis metus, teko raminti New Yorko gyventojus, išgąsdintus "nusileidusiais" marsiečiais.

Visame tame nieko nėra stebėtina. Tai laiko ženklas.

Mes esame pasmerkti pakelti patį stipriausį psichologišką išbandymą, kokį pasaulis dar niekad savo istorijoje nėra pažinojęs.

Štai pamatais buvo pradėtas mokslišku progresu ir jam buvo linkima taikingo sugyvenimo tarp tautų. Bet paskutinieji atomiški metai vaizduoja apocalipsišką ateitį ir kyla klausimas, ar šie atomiški ginklai, kurie kasdien vis tobulinami, neprives prie to, kad mūsų planeta bus susprogdinta, o drauge su ja ir visa žmonija?

Senais laikais pasaulis irgi pažinojo nerimą. Bet tada gra sinimai buvo kur kas mažesni ir nebuvo pavojaus visai planetai.

Bet, nežiūrint viso to, šiandien dar yra masės žmonių, kurie niekuo nesijdomauja. Jie susilaiko rinkimuose ir pasilieka nuošaly nuo taikos sprendimo. Yra nemažai tokių, kurie net nežino, kad Korėjoje vyksta karas...

Tokiai gyvenimo koval verdant aplink mus, vienas po kito dingsta poetiški papročiai. Jų mums liko visai nebedaug ir štai dabar nori atimti tą, kuris kartą metuose mums leis davo pasiversti vaikais, nebegalvoti apie kasdieninius pavojus.

Ši kartą visai rimtai pradėta ataka prieš Kalėdų Senelį (Santa Claus). Jį norima išvyti iš mūsų tarpo, priversti mus nusileisti iš svajonių pasaulio į baisią realybę. Norima jaunus vaikus padaryti seniais ir atimti jiems didžiausį džiaugsmą tikėti į Kalėdų Senelį...

Kas tie, kurie imasi tokio pikto darbo?

Tai Katalikų Bažnyčia, kuri kardinolo Sallege lūpomis paskelbė tikrą karą Kalėdų Seneliui.

"Nekalbėkite man daugiau apie Kalėdų Senelį! Skelbia kardinolas savo laiške, kuris per šias Kalėdas buvo skaitomas visose jo arkivyskupijos bažnyčiose. Nekalbėkite man apie Kalėdų Senelį, nes tai yra išmislas, kuris Kalėdų šventėms atima visą religiškumą. Dėkite, jei norite, vaikams dovanas į batus, bet nesakykit, kad tai Mažasis Jėzus, nusileidęs per kaminą, jiems atnešė. Tai būtų melagystė!"

Atrodo, Bažnyčia visu rimtumu pradėjo ofenzyvą prieš Kalėdų Senelį. Mgr. Dubourg prancūzų katalikų laikraštį Semaines religieuses, irgi sako, kad su Kalėdų Senelio legenda atsiradusia XV amžiuje, reikia kovoti:

"Nebemeluokime savo vaikams daugiau apie Kalėdų Senelį. Jei mes paneigiame Šv. Nikolą, skraidančius į Romą Velykų varpus, arba tai, kad vaikai gimsta rožėse ir kopūstuose, tai turime taip pat pamiršti ir Mažąjį Jėzų, kuris vaikams nešioja dovanas.

Bet kaip mes gyvename tokiame amžiuje, kada viskas tvarkoma tarptautiniais potvarkiais, Vatikano vedama ofenzyva prieš Kalėdų Senelį turės persikelti į JT asamblėją. Tai ji turės nutarti, ar galima bus vaikams uždrausti tikėti į Kalėdų Senelį.

Tuo laiku kada Paryžiuje, Chaillot rūmuose vieni kitiems tamposi už barzdų ir žaidžia, kuris pirmasis prasijuoks, mokslininkai dirba. Gi mokslininkai, visiems tas žinoma yra rimti žmonės.

Diplomatai kalba apie taiką, apie kontrolę, apie nusiginklavimą, mėtosi šiais žodžiais, kaip įžeidimais, šaiposi ir krapšto savo smakrus, daužosi rankom į krūtinę, arba kilnoja jas į viršų, šaukdamiesi lubas liudininku. Visa tai nereikšminga. Tai teatras. Tuo laiku mokslininkai tyliai dirba.

Vienoj ir kitoj pusėj, perskirti sienomis, bet panašiose laboratorijose, šie žmonės, kurie niekuo kitu nesidomi kaip mokslu, kurie yra tikri išmin čiai ir patys geriausieji mūsų kultūros vaikai, patys inteligentiškiausi, susivėlusiom galvom arba plikais pakaušiais, bet kurie savo galvoj turi daugiau smegnų už bet kurį diplomatą, tyliai dirba. Kartais jie su tais savo išradimais pereina iš vienos valstybės į kitą, bet visur juos pagarbiai priima ir uždarę į laboratorijas liepia toliau dirbti. Jie teturi tik vieną tėvynę: mokslą ir kalba tik viena kalba: skaičiais. Jie nepažįsta abejojimą ir gėdą. Jie yra šalti, be aistros ir tik ieško kaip per trumpiausi laiką galima būtų išnaikinti didžiausį skaičių žmonių, bet jie savo širdy neturi jokios neapykantos žmonėms. Jie visai jais nesidomauja. Tai tikri šventieji...

Iki šiam laiku jiems pasisekė pagaminti keletą žaisliukų, atominę bombą ir H-bombą, arba mikrobus, kurių nedidelis kiekis gali sunaikinti viso kontinento gyvybę. Jie savo rankose turi marą, cholerą ir radioaktyvinius debesys, kurie ne tik gali sunaikina žmones, bet ir gyvulius, augalus ir visą žemės paviršių tūkstančiui metų!

Visa ką jie išrado, yra suvyniota, paruošta vartojimui. Tai puikus darbas. Bet mokslininkai nesiilsi. Niekas net nežino, kada jie miega. Jie ir toliau ieško ir randa vis naujus dalykus.

Nuo pirmojo mokyklos suolo mus išmokino juos gerbti ir kelti į aukštybes. Jie yra šiandien dievais pasidarę.

Ir štai dabar vienas iš jų, net nepagalvojęs, iškrėtė didžiausį šposą visiems, kuris galės priversti tankus, lėktuvus ir patrankas rūdyti. Visa moderniškojo karo strategija galės nueiti niekais, turės užsidaryti karo mokyklos ir generolai įsirašyti į bedarbių eiles!

Vienas iš tų nekaltų mokslininkų sugebėjo izoliuoti toxiną, tą nuodą, kuri raumenys pagamina po ilgaus ir sunkaus darbo ir kuris žmoguje sukelia nuovargį ir verčia ilsėtis. Izoliavęs, šis mokslininkas ištyrė savo laboratorijoje ir jam pasisekė pagaminti dirbtinu būdu, kuris išpurkštas ore iššaukia pas žmones, kurie jį įtrauks į plaučius, didelį nuovargį, jog nebegalės visai pajudėti ir net rankos pakelti, o kritę ant žemės, galvos tik apie poilsį.

Štai pats paslaptingiausias ginklas būsimojo karo.

Kadangi mokslininkai neturi paslapčių vienas kitam, jie sudaro didelę šeimą ir vienas kitą supranta, tai apie šį išradimą visi tuojau sužinojo ir kiekvienas jų pradėjo toj srity dirbti, stengdamasis išradimą dar labiau patobulinti. Kiekvienas kraštas pasidarys dideles atsargas tų nuovargio dujų ir konflikto atveju šis ginklas bus pirmoj vietoj panaudotas. Iš žmoniškumo? Aišku kad ne, tik iš noro paimti priešo kraštą nesugriauta, kad fabrikai toliau galėtų suktis.

Nebebus reikalo industrijos miestų bombarduoti. Užteks tik apmėtyti priešo miestą nuovargio bombomis ir darbininkai nebesikels daugiau iš lovų. Gi tie, kurie bus prie mašinų, suguls fabrike, inžinieriai užmigs prie stalų ir viskas atsitiks taip, kaip anoj pasakoj apie miegančią karalaitę ir jos tarnus. Policininkai, kurie bus iškviesti pagyvinti gyventojus irgi užmigs, vieną koją įkėlę į fabriką. Susisiekimas sustos ir visi šoferiai knarks. Produkcija kris iki nuliaus, nesudaužius nė vieno lango stiklo, nepraliejant nė vieno lašo kraujo.

Fronte kareiviai, apmėtyti tokiom bombom, tuojau pritaikins sau poilsio reglementą. Tankai sustos, artileristai sugrius į žolę palikę patrankas ramybėje, o lakūnai snaus po lėktuvo sparnais... Štabo karininkai knarks prie vėliavėlėm nužymėtų žemėlapių ir viršylos daugiau nebesikolios kareivinių kieme... Visi tylės!

Prieš ši nuovargį sunku bus kovoti ir priešas galės atėjęs surinkti visus, kaip vaikus lopšy. Bet kaip jis irgi tuo pačiu laiku galės būti apmėtytas bombom, tai jis pats irgi griuš pasiilsėti ir kautynės laikinai bus sustabdytos, kol nuovargis praeis, nes pritruks neišvargusių kovotojų.

Aišku, vienoj ir kitoj pusėj atsiras tokių, kurie bus išvengę įkvėpti dūjas, bet jie turės darbo rūpintis saviškiais ir kurį laiką abu priešai negalės tęsti karo.

Fronte galima šaukti "Prisikelkite mirusieji!" Tas padrąsina gyvuosius. Bet šauksmas "Prisikelkite išvargę!" paliks be jokio atgarsio, nes heroizmas visada reikalauja raumenų pajudėjimo.

Bet kaip visi negalės pajudinti net piršto, tai karas turės sustoti, nes nebebus žmonių, kurie galės jį tęsti.

Gal būt, visame tame yra perdaug optimizmo. Bet vienas dalykas yra tikras — šis paslaptingas ginklas jau egzistuoja ir jau gaminamas dideliame kiekyje. Bet kaip mokslininkai turi internacionalo jausmą, tai greitu laiku šios dūjos bus gaminamos abiejose pusėse.

Žinoma, būtų protingiausia jei šio ginklo paslaptis būtų padovanota Jungtinėms Tautoms ir kad visoms valstybėms būtų leista gaminti, bet turėtų krauti į JT sandėlį ir būtų tarptautinės armijos žinioje, kad kiekvienas agresorius tuojau pat galėtų būti apmėtytas tokiom bombom ir jo armija suparalžiuota. Tada taika galėtų amžinai gyvuoti žemėje.

ATEITIES KARE NIEKAS NEŽŪS!

Išrastas naujas paslaptingas ginklas, kuris gali suparalžiuoti visą priešo armiją — Pasaka apie miegančią karalaitę virsta tikrove— Kareiviai nebeklausys įsakymo "Pirmyn!" — Karai turės sustoti, nes nebebus žmonių, kurie galės jį tęsti.

LIETUVOS ŪKININKO BALSAS

ANTANAS RAMONAS

Rodos, taip nesenia buvo nome Lietuvoje! arėme gimtuosius laukus, šienavome pievas, o įvairių talkų metu kaimynai sueidavome pas kaimynus, giminės — pas gimines. Šventadieniais pasivaikščiodavome, pasilinksmindavome. Jautėmės tokie laimingi ir viskuo patenkinti, galėdami purenti protėvių žemelę, į ją berti grūdą ir laukti derliaus...

Kilo karas, bet mums atrodė, kad jis baigsis mūsų kraš to naudai... Lietuva vėl bus nepriklausoma valstybė.

Taip sulaukėme 1944 metų.

Liepos ir rugpiūčio mėnesiai Lietuvoje buvo žavėtinai gražūs. Užgulė kartu visi ūkio darbai, kuriuos dirbome, jau karo audrai siaučiant Lietuvoje. Vienur, kitur iškildavo juodi dūmai, naikindami Lietuvos ūkius, atskridavo ir lėktuvai, nuo kurių reikėjo slėptis. Atvažiuodavo vokiečiai su sunkvežimiais gaudyti moterų ir vyrų apkasams kasti. Pradėjo jie užplūsti ir mūsų namus. Nuo to laiko pajutome, kad savo namuose neturime jokių teisių. Ir kokios skaudžios buvo dienos, kada vokiečių kariuomenė ūkyje viską gadino, pievę javus pašarui, laužė sodo medelius. Palikę visus laukų darbus, turėjome lindėti žemėje, išsikastame bunkeryje. Taip leidome pilnas liūdesio ir neaiškumų dienas.

Rugpiūčio 30 d. buvo baisi diena. Vokiečiai mus išvaikė iš namų. Buvo įsakyta per valandą apleisti ūkį. Negelbėjo jokie prašymai ir ašaros. Susidėjome į vežimą kas mums buvo brangiausia. Drugiausia pasiėmę maisto, pasikinkėme arkliukus, pririšome prie vežimo karvę, išgąsdintos avys taip graudžiai bliovė, todėl ir jas nutarėme kartu imti. Savo namus apleidome, verkdami. Apie 400 vežimų vilkstynę vokiečių žandarai varė Vokietijos linkui. Visą šią vežimų koloną varinėjo šen ir ten. Gallop vakare buvome suvaryti į mišką. Pirmąją naktelę be namų mus priglaudė šiurpūs miškai. Kilo vėjas ir pradėjo pilti lietus. Suaugusieji sutūpėme po egle. Skara apsisupome nuo lietaus, o vaikučiai apklostyti kailiniais ir apdėti eglių šakomis, miegojo vežime.

Taip visą pirmąją naktelę b gimtųjų namų praleidome p medžiais, nesudėdami akių Visame miške aidėjo moterų ašaros, vaikų verksmas, arklių prunkštimas, karvių ir avių bliovimas. Išaušus rytui, mus vėl varė link Vokietijos Važiuoti nesiskubinome. Pagaliau, radę progą, nutarėm iš kolonos pasitraukti ir laikinai prisiglausti pas savo gimines. Bet, pas juos begyvendami po kelių dienų išgirdome, kad leidžiama vėl grįžti namus. Labai apsidžiaugėme

Rugsėjo 4 d. grįžtame namo. Pilnas ūkis vokiečių kariuomenės. Mums leido apsigyventi tik virtuvėje. Šiuo kartu savo namuose susispaudę kartu su vokiečiais, išgyvenome tik 3 dienas. Vokiečiai vėl įsakė visiems kaimo gyventojams išsiskirstyti. Taip mes antru kartu buvome išvaryti iš namų. Šiuo kartu nuvykome pas kaimyną, kuris mums leido apsigyventi malkinėje. Iš čia mes matėme i savo ūkį. Jame šeimininkavo vokiečiai. Frontas buvo taip pat visai arti. Patrontėje jau buvo pavojinga gyventi. Be mes vis dar šį bei tą dirbome Toks jau lietuvio ūkininko būdas. Be darbo jis sėdėti negali...

Pagaliau spalio 3 d. vėl gavome leidimą grįžti į namus. Čia viskas buvo išplėšta, išdraskyta, net ir bitės vokiečių išdegintos... Tada grįžę užkasėme į žemę kai kuriuos daiktus. Paslėpėme ir Lietuvos vytį, kuris kabojo sekly čioje.

Spalio 8 d. frontas pajudėjo. Iš gyventojų atimti paskutiniai gyvuliai. Visi vyrai varomi kasti apkasų, besilapstančius vokiečiai grąsino sušaudyti. Aplinkiniai kaimai pradėjo degti. Gaisrų viduryje mes likome vieni. Žmonės išbėgiojo, o mes dar namuose Girdime patrankų sviedinių sprogimėjimus. Baldus išnešėme į sodą, ūkio mašinas išvežėme toliau nuo namų ir kiaulę su paršiukais išleidome laisvę...

Buvome pasikūrę krosnį. Norėjome kepti duoną, bet jos išsikepti jau neteko... Kubilą su tešla duonai įsiritome į vežimą ir su skaudančia širdimi paskutinį kartą apleidome namus... Keliai buvo užkimšti vokiečių kariuomenės. Nakčiai prisiglaudėme kaimynų beržynėlyje, kur praleidome paskutinę naktį Lietuvoje, nesumerkę poilsiui akių.

Rytui auštant, beržynėlį apleidome. Aplinkui siautė gaisrai. Su vežimais pasukome link Slavikų. Pakeliui kaime susitikome seseris. Atsisveikime su jomis gal paskutinį kartą... Ties miesteliu apsistojome dar pas vieną ūkininką. Čia vokiečiai paėmė mūsų arklius ir per Šešupę juos išvarė į Vokietiją...

Laukuose matėme žmones kasant apkasus. Mes su giminėmis nutarėme, kad jau nebeliko kitos išeities, kaip atsiskirti su gimtąja žeme... Eidami pro Slavikų bažnyčią užsukome trumpai pasimelsti paskutinį kartą tėvynėje... Taip 1944 m. spalio 10 d. ties Slavikais per Šešupės tiltą išvykome į nejaukią mums Vokietiją...

Vokiečių žandarai mus varinėjo šen ir ten. Daugiau kai du mėnesius mus glaudė svetimi Vokietijos miškai. Musilijo, mus snigo, ant mūsų pečių drabužiai supuvo, ant kojų — batai. Kaip svetimšaliai, buvome nekenčiami. Daugiau kai penkis metus išgyvenom Vokietijoje. Skurdžiuose barakuose dalinomės tais pačiais vargais, koki slėgė mus visus.

Rašydamas šiuos žodžius prašau ir meldžiu Aukščiausiąjį Kurėją neapleisti mūsų tėvynės. Kada tėvynė bus laisva, mes į ją grįšime su ryšuliais rankose pėsti. Ir šventai tebetikime, kad į savo mieliausius namus sugrįšime...

1951 m. kovo 28 d.

VAKARŲ DIPLOMATAMS DAR NEAIŠKU

Kad sovietai yra didžiausi civilizacijos priešai ir tautų žudytojai, kokių istorija nėra mačiusi, kad sovietai siekia užvaldyti visą pasaulį.

Stebint Jungtinių Tautų posėdžių eigą tenka konstatuoti, kad nepaisant sovietų net ir labai biaurios neelegantiškos, pašiepiančios ir užgaunančios laikysenos Vakarų atžvilgiu, vistiek vakarai dar su jais kalba ir... net daro visokias nuolaidas. Renka sovietų atstovus į įvairias svarbias komisijas, klausosi jų, nevisuomet atsako į jų užgauliojančius žodžius ir visą laiką ieško kokio tai tai kinimosi. tiesia, jiems, nepaisant viško, draugišką ranką...

Mums lietuviams kartais tik rai labai sunku suprasti, kodėl neišeina, kokie aštuoni kalbėtojai iš eilės ir kodėl jie neiškaičiuoja visus sovietų kruvinus darbus pradedant nuo paties Višinskio — garsiojo Maskvos teismų prokuroro — opozicijos likvidatoriaus. Kodėl niekas nepasako ką sovietai padarė Lietuvoje, Pabaltyje. Juk dokumentų netruksta!

Atsakymas, vakarai vis dar tikisi, kaip nors iš sovietų sulaukti geros valios... sudemokratėjimo... o kai kurie karts nuo karto pareiškia įvitį, jog gal rusai nėra tokie baisūs, kaip juos vaizduoja...

Tokia vakariečių naivią laikyseną vienas mūsų diplomatas palygino lietuviško anekdoto žydui, kuris ne kaip nenorėjo tikėti, kad jo žmona jam neištikima... Jis vis abejojo, nors visi draugai aiškiai žinojo ir jam apie tai kalbėjo, bet jis vis neturėjo pakankamai įrodymų savo abejonėms išsklaidyti.

Pasekęs jo žmoną, vienas draugas atėjęs raportuoja.

— Na, dabar tau jokių abejonių nebebus.

— Nu, sakyk, — prašo apgaudinėjamas vyras.

Draugas pasakoja:

— Vakar vakare tavo žmona su savo prieteliu nuėjo į restoraną.

— Nu, kas iš to?

— Suvalgė gerą vakarienę. Pašoko. Paskui susikibę išėjo.

— Nu, kas iš to?

— Išėjo iš restorano. Nuėjo į viešbutį. Užsisakė kambarį. Užsidarė.

— Tai ir viskas?

— Ne. Aš nusekiau ir žiūrėjau per rakto skylutę. Nusirengė ir sugulė į vieną lovą.

— O paskui?

— Paskui užgesino šviesą ir daugiau nieko nebemačiau.

— Ak—susimęs galvą skundėsi vyras.— aš ir vėl priverstas gyventi didžiausioje abejonėje...

Taip ir vakarai vis gyvena didžiausioje abejonėje, nes jiems truksta įrodymų, kad sovietai yra didžiausi civilizacijos priešai ir žmonių bei tautų žudytojai, kokių istorija nėra mačiusi ir svajojusi, kad sovietai yra komunistinio imperializmo vykdytojai ir siekia "suvienyti viso pasaulio proletarus" po Kremliaus vėliava.

Nu, kas iš to? Vakarams dar neaišku...

Prieš Kalėdas Jungtinės Tautos buvo susirinkusios tik į keturius pilnaties posėdžius tvirtinti komisijų paruoštų sprendimų ir rezoliucijų, o taip pat perrinkti narius į laisvas vietas JT institucijose.

Buvo renkami nariai į Europinę ir Socialinę Tarybą, Tarptautinius Teisingumo Rūmus ir į Saugumo Tarybą.

Svarbiausieji rinkimai aišku buvo į Saugumo Tarybą, kurios funkcijos yra labai svarbios. Gruodžio pabaigoje iš Saugumo Tarybos išėjo trys laikini nariai: Ekvadoras, Indija ir Jugoslavija. Į jų vietą per pirmą balsavimą buvo perrinkti Čili ir Pakistanas. Bet Bet paskui balsuota šeptynis kartus be rezultatų, nes nepavyko nei vienam kandidatui surinkti reikalingos balsų daugumos. Konkuravo Graikija ir Baltgudija. Pirmame balsavime Graikija gavo 30 balsų ir Baltgudija 29, o septintą kartą bai suojant kitiems kandidatams pasitraukus Graikija — 27 ir Baltgudija — 32. Gi turėjo gauti bent 40. Vis dėl to į pabaigą Graikija surinko daugumą ir buvo išrinkta Saugumo Tarybą.

Per diskusijas sovietų atstovas biauriausiu būdu puolė Graikiją prikišdamas jai koncentracinius lagerius, komunistų žudymą ir t. t.

Graikų atstovas nusistebėjo kaip gali sovietai turėti tiek įžulumo nuolat kaltinti kitus teroru. Žodis "teroras" kartojasi visose sovietų atstovų kalbose, kaip koks leitmotyvas teroro apsėstų žmonių. Visi juk žino, kad už "geležinės uždangos" prasideda pati teroro imperija. Teroras yra vienintelis pagrindas ant kurio sovietai laikosi ir tai vienintelė jų valdymo priemonė. Teroras yra sovietų nuosavybė jų monopolizuotas ir Graikija į tą sovietų "gėrybę" nepretenduoja.

Kai dėl "koncentracijos lagerių" graikų atstovas pakvietė atvažiuoti į Graikiją ir asmeniškai susipažinti su padėtimi. Graikija laisvas kraštas ir neturi ko slėpti. Ir pareiškė apgailestavimo, kad sovietų delegacija iš savo pusės negali duoti tokios pat "žvilgterėjimo" laisvės kitiems...

Kitas daug kalbų sukėlęs klausimas buvo Italijos įsileidimo į Globos Komisiją, kaip pilnateisio JT nario. Tokiu būdu — nubalsavus tokią rezoliuciją, Italija automatiškai įeina į JT Pilnaties posėdis visais balsais, penkiems (rusų blokui) balsuojant prieš ir vienai Etiopijai susilaikius pasisakė už Italijos priėmimą į JT. Tačiau šis nutarimas turės būti patvirtintas Saugumo Tarybos. Čia gi sovietai, kaip ir per ankstyvesnius balsavimus šiuo reikalu Italijos priėmimą nuvetuos.

Paskutinis labai įdomus JT "gynimo" įvykis tai laisvų rinkimų Vokietijoje klausimais. Nepaisant sovietų opozicijos, buvo nutarta išklausyti vokiečių — rytų ir vakarų zonų atstovų — nuomones dėl visuotinų ir laisvų rinkimų visoje Vokietijoje.

Į Paryžių atvykusi Vakarų Vokietijos delegacija, pareiškė pritarimą JT nusistatymui siųsti neutralių valstybių komisiją, kuri prižiūrėtų rinkimų laisvę.

Bet Rytų Vokietijos atstovai pareiškė griežčiausį protestą, kam JT į jų vidaus reikalus kišasi!

Po vokiečių pareiškimų politinis komitetas toliau diskutavo Vokietijos rinkimų klausimą. Vokiečių delegacijos į diskusijas nebuvo pakviestos. Tačiau, Vakarų Vokietijos delegacija posėdžius sekė publikos suoluose, o Rytų vokiečių nieko po jų deklaracijos nebematė. Juos rusai atvežė, parodė ir po demonstracijos atgal "na rodinu" išgrūdo!

JT posėdžiu paraštėje galima pažymėti, kad rusai varo didelę propagandą. Labai pigiai parduodami JT spaudos kioske jų dienraščiai ir žurnalai ateidavo oro paštu ir tiesiog dumpinginėmis kainomis platinama literatūra. Regimoje vietoje išstatyti ir Petro Cvirkos raštai rusų kalba. Knyga drobiniuose viršeliuose, atspausdinta labai gerame popieriuje, su lietuviškų raštų juostele 520 pusl, išleista 1948 m. Maskvoje. 33 apysakos ir romanas "Žemė Maitintoja". Pir mas viršelinis puslapis atspaus dintas lietuviškai. Ilgas įžangos žodis Juozo Baltušio ir Cvirkos fotografija su jo lietuvišku autografu. Kaina pusė dolerio. Rusijoj ji kainuoja net 9 rublius.

(Nukelta į 7 psl.)

"Aitvarų kvartetas, kuris dainuos gruodžio 31 d. Grand Paradise salėse (320 Grand St., Brooklyne) N. Metų sutikme— baliuje. Iš kairės: V. Savukynas, V. Bražėnas, J. Sodaitis, Iz. Ališauskas ir kvarteto vadovas muz. A. Kačanauskas.

Laisvos nuomonės

AUDRAI APRIMSTANT

Dėl VLIK'o su Lietuvos Diplomatijos šefu Lozoraičiu neseniausiai buvusių pasitarimų ir įvykusio to rezultate riboto susitarimo pastaraisiais mėnesiais lietuviškoje spaudoje vyko plačios diskusijos, kurios savo atskiromis fazėmis ir epizodinėmis staigmenomis panėšėjo į tikrą audrą. Interesų supuolimo dėka Draugas talkininką sau rado socialistinėse Naujienose ir abu laikraščiai, dar prieš pasitarimus neobjektingai, nerimtai ir įžeidžiančiai pradėjo pulti Lietuvos Diplomatijos šefą S. Lozoraitį, dėdamiesi didžiai patriotišką darbą atlieką ir dideliais teisės žinovais esą, o tikrumoje vieno tikslo siekdami — tik Jį diskredituoti, kad tuo būdu ir patį susitarimą su juo padaryti neįmanomu.

Nebuvo tai sutapimas, kad VLIK'ui su LRS Lozoraičiu riboto susitarimo pasiekus, abiejų paminėtų laikraščių redaktoriai šmutis ir Grigaitis mušė telegramą VLIK'ui, reikalaudami pasiekto susitarimo su LDS netvirtinti, grąsindami priešingu atveju nutraukti finansinę paramą VLIK'ui. Tiesa, spaudoje buvo paaiškinta, jog juodu tai padarę privatiškai, o savo privatišką nuomonę valia kiekvienam pareikšti. Vienok kokia tai galėjo būti privatiška šių asmenų, ne tik laikraščių redaktorių bet ir ALT pirmininko ir sekretoriaus nuomonė, kada juodviejų telegrama VLIK'ui buvo apmokėta ALT kasos pinigais ir juodu nedviprasmiškai grąsino nutraukti ALT piniginę paramą.

Arba po to, kai VLIK'as nubalsavęs atsiklausti dėl pasiekto susitarimo su LDS mūsų diplomatų, gavo jų atsakymus už tokio susitarimo patvirtinimą Krupavičius pareiškė, jog diplomatų nuomonės VLIK'o nesančios. Galiausiai kai protestų bangoje dėl VLIK'o lapkričio 17 dienos nutarimo nepatvirtinti susitarimo su LDS skausmingu protestu kreipėsi į VLIK'ą ir trys lietuviai — patriotai atsidūrę vakaruose iš pavergtos Lietuvos, tai ir šitas protestas VLIK'o neįtikinančiai ir nerimtai buvo atmestas.

Šitoji dėl mūsų dešiniųjų totalistinių pastangų sukeltoji vieša audra, kurios metu kiekvienas skaitantis galėjo pastebėti didelį kontrastą žmogiškos kultūros politikierių — rėksnių, kurie patys mušė, patys ir šaukė iš vienos pusės ir diplomatų, kurie karčius įžeidimus tyliomis apėjo iš kitos, laikinai aprimsta. Vienok padariniai šios audros, turėjusios kaip neigiamų taip ir teigiamų reiškinių, nes svetimieji pamatė kiek toli mes lietuviai esame nuo mūsų politikierių dažna proga vis išnaujo linksniuojamos vienybės, o mūsų vidaus gyvenimo tam tikri židiniai bus atsipalaidavę tam tikro kiekio pritvinkusio oro, kurio antspalvis ir prieskonis bus tinkamai įvertintas tam tikros dalies lietuviškosios bendruomenės, gręsia sukelti dar didesnę audrą, jeigu politikierių skubiai nebus padarytos reikiamos išvados.

Kokios išvados prašosi po to ir ko laukia sąmoningoji lietuviškoji bendruomenė?

VLIK'o dominuojanti grupė iš dešinės turėtų galutinai atsisakyti rodyto destruktyvaus savanaudiško veikimo ir eiti prie pozityvaus darbo sunkioje Lietuvos vadavimo byloje. Jai tektų visais savo veiksmais įrodyti, jog jai pirma eilė rūpi ne jos patriotiniai — sroviniai reikalai, bet bendras Lietuvos vadavimo reikalas. To ji galėtų pasiekti apsisprendusi lojaliai bendradarbiauti su VLIK'e apjungtomis kitomis pozityviomis lietuviškomis politinėmis srovėmis bei rezistenciniais sambūriais, kurie tuo tarpu palieka už VLIK'o durų. Juk VLIK'as šiandien jau nebe tas ir negali būti tokis, kokiu jis buvo Lietuvoje 1944 metais arba Vokietijoje 1945 metais. VLIK'as turi eiti su gyvenimu, kuris vietoje nestovi — joki sofizmai čia nepadės. Neišlaikytas jame santykis 4:5 arba 5:6, bet taip pat negali būti ilgiau santykio 5:5. kuri tik katalikiško Darbininko Brooklyne išmintingai gali laikyti demokratiškiausia. ALT kaip politinė organizacija Lietuvių bendruomenės JAV yra nebe VLIK'o, rivalas bet jo talkininkas. Už tat būtų rekomenduotina, kad po ALT pirmininko ir sekretoriaus vaidmens buvusios audros metu, ALT rastų galimumu pakeisti šiuodu savo funkcionierius kitais asmenimis. Šimutis su Grigaičiu gali būti labai daug nusipelnę asmenys lietuviškam reikalui JAV, bet tai neturėtų pateisinti juodviejų padaryto šveinlai tariant netakto ALT vardu, kurio orumui tai negalėjo pasitarnauti. Kaip patriotai juodu lygiai energingai galėtų darbuotis ir toliau lietuviškam reikalui, pirmininko bei sekretoriaus pareigose nebūdami, o jų pakeitimas kitais asmenimis būtų nuraminimas lietuviškai bendruomenei pačio ALT interesuose.

Ypatingi VLIK'o įgaliojimai JAV turi būti tuojau perduoti kitam asmeniui, jeigu tai dar nepadaryta. Tas būtų VLIK'ui naudingiau, negu kad žmonės šypsotųsi iš jo įgaliotinio.

VLIK'as turėtų tapti tikra Vyriausia Pasaulio Lietuvių bendruomenės politine organizacija, kuri būtų pavyzdys lietuviškos vienybės ir jungtų savyje visas pozityvias politines sroves ir rezistencinius sambūrius, kiek jie negali tilpti vienas kitame, ir kuri kaip tokia remdamosi visa lietuviška bendruomene, būdama viršpartine ir glaudžiausiai bendradarbiaudama su mūsų teisėtais diplomatais galėtų nuveikti našiausią darbą Lietuvos atvadavimui. Rūpintis atsverti aršėjančią vokišką ir lenkišką propagandą VLIK'o Vykdomoje Valdyboje turėtų būti ne vien Mažosios Lietuvos bet taip pat Vilnijos atstovas. VLIK'e neturėtų būti jokių veto, o taip pat "nepakeičiamų" narių, kurių darbo neproduktingumas nebūtų anot Brazaičio žodžių rezultatas pertemptų žmogaus nervų bei sulaužytos sveikatos, arba bendros emigracinės ligos ar visuotinės masių nuotaikos. Dar būtų laukiama, kad VLIK'as visu savo svoriu galėtų paveikti atskirų kraštų organizuotas Lietuvių Bendruomenes išvengti varžybų dėl partinio dominavimo savo tarpe. Tokis VLIK'as galėtų būti ir finansiškai savistovesnis bei pajėgesnis. nes, pasakykime atvirai, jeigu lietuviškoji bendruomenė pradžioje skurdžiomis sąlygomis rėmė VLIK'ą, iš kurio ji daugiau tikėjosi negu sulaukė, tai viršpartiniam VLIK'ui šiuo metu bendruomenės parama ne smukti bet keleriopai padidėti galėtų — užtektų ir VLIK'ui, o ir apie kraitį Lietuvai galima būtų galvoti. Ar gali toliau tikėtis pakankamos paramos VLIK'as iš lietuviškos bendruomenės kada jis pats rodosi savanaudiškos politikierių grupės dominuojamas, apsiribojęs aritmetiniais santykiais, nepripažįstąs dalies mūsų rezistentų, nesiskaitąs su mūsų teisėtais diplomatais, kurių dėka ir pats pripažinimo pasiekė, gallausiai nesiskaitąs su bendruomenės viešą opiniją, nekalbant jau apie jokią patriotų sau nepalankią nuomonę? Tenesididžiuoja dabartinis VLIK'as savo nuveiktais darbais, jeigu nuveikti jis galėjo daug daugiau, nes jeigu jis tėvynės vadavimui ne viską atliko ką galėjo ar privalėjo padaryti, jis blogai atliko savo uždavinius bei pareigas. Tenepamiršta VLIK'o nariai kokios viltys į juos sudėtos ne tik lietuviškos bendruomenės laisvame pasaulyje, bet dar daugiau pajungtos ir kraujuojančios lietuvių tautos, kurioje šiandien tėra viena lietuviškoji partija. Ar neateis laikas kada VLIK'o narių partinės "zobovos," jų savanaudiškos varžybos dėl partinio dominavimo ir šiltų vietų užsitikrinimo o Tėvynės reikalų per tai apleidimo šauksis dangaus kerštо? Juk Lietuva jau nebe ta, ji ir

(Nukelta į 7 psl.)

6 psl.

BŪKIT SVEIKI

Dr. S. Biežis

Žmogaus kūnas visas susideda iš tokių ląstelių. Žmogaus kūne jų yra ištisi milijonai. Jos savo forma ir dydžiu tarp savęs skiriasi: vienos jų yra ilgos ir laibos, kitos kampuotos ar apvalios ir t. t. Jos visos sudaro kūno audinius — patį kūną. Bet jų savybės yra vienodos.

Viena stambi ląstelių ypatybė yra ta, kad, nuo pat gyvybės užsimezgimo iki mirties, jose be paliovos vyksta įvairūs pasikeitimai. Per kai kurias jų praeina tam tikros maistingos medžiagos, o kitos jų net visiškai sunaikinamos, kaip atlikusios savo pareigas. Jų vieton e kuriasi naujos. Taigi, gyvenimas čia nestovi vietoje. Tas nuolatinis, be galo komplikuotas, keitimasis, rodos, lyg nesiliaujantis jūros bangavimas, yra pagaliau mūsų gyvybė, nes be šio vyksmo ji negalėtų egzistuoti. Šį visą procesą fizioliginška prasme vadiname maisto metabolizmu.

Žodis "metabolizmas" graikų kalboje reiškia "keitimąsi". Jau matėme, kaip maistas yra suvirškinamas o paskui pereina į kraujo indus, pristatančius maistą į kūno ląsteles. Dabar pasekime, kas atsitinka su maistu tose ląstelėse.

Žinome, kad tam tikra dalis ląstelių susidėvi. Taigi, čia dalis maisto atstato nudėvėtas ląsteles arba, kitaip sakant, tam tikra maisto dalis tampa mūsų kūnu, o kita dalis gamina energiją, kurios dėka mes esame įgalinti atlikti fizinį ir protinį darbą.

Nors kūno ląstelės yra nepaprastai mažos, bet jos sudaro nepaprastai kamplikuotą, ir tobulą laboratoriją, kokios ligi šiolei dar neįstengė pagaminti nė didžiausi mokslinčiai. Ląstelėse, mums visai nežinant ir nejaučiant, gamtos nustatyta tvarka, vyksta svarbios chemiškos reakcijos, kurios mūsų sveikatą ir gyvybę laiko normaliame stovyje. Jei kuomet nors tos ląstelės negauna joms reikalingos maisto rūšies, tai metabolizmas pakrinka, kad pasireiškia vienokiu ar kitokiu sveikatos pairimu.

Metabolizmo procesui pasibaigus, liekanos arba galutiniai jo produktai, daugiausia urė.a, anglies dvideginis ir vanduo. iš kūno esti pašalinami inkstais, plaučiais ir prakaitavimu. Taip ir baigiasi maisto kelionė, atlikusi savo svarbų uždavinį.

MINERALŲ SVARBA SVEIKATAI

Žinome, kad maistas susideda iš protenių, krakmolų ir riebalų. Jie atlieka nepakeičiamą pareigą. Tačiau šio maisto neužtenka, norint išlaikyti gerą sveikatą. Dar yrab ūtina vartoti tam tikruose kiekiuose mineralus.

Mineralais vadiname neorganines vienodos sudėties medžiagas. Pvz., geležis, kalkės, varis ir kt. Šie mineralai paplitę gamtoje. Žmogaus organizmas vienų jų reikalauja daugiau, kitų mažiau. Bet jie atlieka svarbų vaidmenį, nežiūrint, kokiais kiekiais jie bėra reikalingi.

Paimkime kalkes (calcium), kurios sudaro mūsų kūno kaulus ir dantis. Jei pasireiškia jų stoka, ypač pas priaugančius vaikus, tai bežiūrint vyksta kaulų suminkštėjimas ar kokios ligos pasireiškia. Panašiai, nors kitoniškiau veikia ir kiti mineralai.

Svarbiausi mineralai yra šie: kalkės, fosforas, geležis. soda, jodas, chloridai, varis, magnezija ir t. t. Sustokime ties svarbesniais.

KALKĖS

Kalkės yra vienas svarbiausiųjų mineralų, be kurių pakankamo kiekio žmogaus sveikata negalėtų išsilaikyti gerame stovyje. Kaulai ir dantys daugumoje ir susideda iš kalkių, suteikiančių jiems kietumo bei stiprumo. Išėmus kalkes iš kaulų, jie pasidaro minkšti ir lankstūs kaip kremzlė. Faktinai kremzlė ir yra kaulų formavimosi pradžia. Vėliau įsi.ungusios kalkės pakeičia tą kremzlę kietu ir stipriu kaulu.

Jei kartais priaugantieji vaikai negauna pakankamai kalkių, tai jų kaulai pasidaro minkšti ir visaip iškrypsta, o ypač kojų kaulai išlinksta ir kojos visam laikui palieka kreivos. Todėl yra labai svarbu, kad tokie vaikai kasdien savo maiste gautų pakankamai kalkių. Bet kalkių reikia ne tik kaulams, o ir visam kūnui, ypač smegenims ir nervams. Ir suaugusių tarpe, jei kartais esti kal.kių stoka, kaulai pasilieka silpni.

Organizmas nenaudoja kalkių kaip atskiro minerało. Jos įsijungia su druska ir fosforu, kurie irgi turi svarbios reikšmės. Taigi dar būtinai reikalingas vitaminas D. Ši trijulė, duodama atitinkamoje proporcijoje, duoda žmogui daugiausia naudos.

Vadinasi, svarbu valgyti maistą tokį, kuris savyje turi pakankamai šių trijų medžiagų. Jų daugiausia yra piene, kiaušiniuose, kopūstuose. figose, pupose. Taipgi sūris turi jų net labai koncentruoto.e formoje.

Tačiau šioje maisto gaminių eilėje pienas yra pirmoje vietoje. Suaugusiam žmogui paprastai kalkių per dieną reikia keturių penktadalių gramo, o augantiems vaikams ir nėščioms moterims reikia net tris kartus daugiau. Puskvortė pieno savyje turi pakankamai kalkių. Tai štai, kodėl reikia pieno gerti kasdieną, gi vaikams duotina mažiausiai bent kvorta. Dėl tos pačios priežasties reikia bent vieną kiaušinį suvalgyti per dieną. Lietuvių taip mėgstami kopūstai irgi valgytini taip dažnai, kaip galima. Duona, ypač sveikų grūdų, turi taipgi nemažai kalkių. Dažnai kepėjai, norėdami šio mineralo kiekį duonoje padidinti, specialiai kalkių įdeda. Todėl niekas neturėtų apseiti be duonos.

GELEŽIS

Kalbant apie geležį, tuojau vaizduojasi tiltai, automobiliai, traukiniai, orlaiviai ir kt. Šioje civilizacijos eroje geležis vaidina nepakeičiamą vaidmenį. Praktiškai nei sidabras, nei auksas, nei pagaliau brangiausieji deimantai ar kiti savo svarbumu negali prilygti geležiai.

Taigi, ta pati paprastoji geležis žmogaus sveikatos išlaikyme vaidina lygiai taip pat svarbią rolę.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JANINA SNIESKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (miesto centre)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS:
9—12 ryte
2—7 vakare
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
(važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.).
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
ir susitarus
Sekmadieniais uždaryta

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

TARAS P. KOLESNIKOFF, M. D.
Moterų ligos ir akušerija
Priėmimo valandos: nuo 11 iki 1, vakare nuo 5 iki 7.
Šeštadieniais nuo 11 iki 1.
55 East 88th Street New York City, N. Y.
Tel. ENright 9-5122

SAMUEL A. HERMAN
Dantų Gydytojas
Kalba vokiškai ir rusiškai.
120 West 59 Street New York City, N. Y.
Tel. Columbus 5-7427

DR. A. S. KASHLANSKY
DANTŲ GYDYTOJA
222 West 83 St., kampas Broadway, New York City, N. Y.
Tel. TR. 7-9430

DR. ANNA MESSING
Gydomoji kosmetika
(Odos priežiūra, pašalinimas visų odos defektų, spuogų, gyvaplaukių, electrolyzas, veido išlyginimas).
Kalba prancūziškai, lenkiškai, vokiškai ir rusiškai.
130 West 57th St., New York City, N. Y. Tel. PL 7-1282

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

MĖSOS KRAUTUVĖ
J. MIRONAS, Sav. CH. AIMONTAS, Vedėjas
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-4329

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4367

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW
Latest Quarterly Interest-Dividend 2% A YEAR Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE
Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.

532 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8802

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.

341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 4-9414

JOSEPH LACHOWICZ

BARAS IR RESTORANAS

ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI

Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EV. 4-8325

Telefonas: *EVergreen 7-7411*

KLEEN KOL COAL CO.

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Gyvenamoji vieta:

65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.

Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.

Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.

245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai

JOS. BERMEL INC.

H. H. ALTHOFF, Pres.

PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA

PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į ŠV. JONO KAPINES

Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)

MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.

Tel. DAvenport 6-2393 DAvenport 6-2633

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

Telefonas, STagg 2-4409

Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

DAvenport 6-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue

Maspeth, N. Y.

TRIO RESTAURANT AND BAR

Itališkas maistas, įvairus gėrimai

SALĖ PRAMOGOMS IR SUSIRINKIMAMS

137 LEONARD STREET

BROOKLYN 6, N. Y.

EVergreen 2-8291

DeKALB TAVERN

VYNAS, LIKERIAI, ALUS

A. SINUS, sav.

352 Onderdonk Avenue

Brooklyn, N. Y.

S. A. Chernoff, M. D.

Kraujo ir Odos ligos

223 SECOND AVENUE,

Room 14

Tel. GR. 7-7697

ROEBLING SUPPLY Co.

I. FISHMAN

Mes taisome viską, kas priklauso gaso pečiams. Parduodame naujus geso pečius žemomis kainomis.

Patarnavimas garantuotas.

244 ROEBLING SEREET,

BROOKLYN 11. N. Y.

Telefonai: EV. 7-5633

UL. 5-0083

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas

Taisomi laikrodžiai, parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t.t.

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

DEGTINĖS KRAUTUVĖ

(Ray's Liquor Store)

Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai

103-55 LEFFERTS BLVD.

RISHMOND HILL, N. Y.

VIrginia 3-3544

Tel. VIrginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.

8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Haven teatro)

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)

111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EV. 4-3049

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR

Kazys ir Alvina Buividai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai

DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI

Vakarais muzika prie baro.

80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.

(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO

RESTORANAS IR BARAS

ĮVAIRUS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI

Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN

MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: HY 7-9758

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE

Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.

Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.

CAPPIELLO KRAUTUVĖ

706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 8-7848

NAUJAI ATIDARYTAS

JULIUS' RESTAURANT

JULIUS DAUGMAUDIS,

Savininkas

ĮVAIRUS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 4-9533.

Generalinis dažymo kontraktorius

STANLEY PETRASH

Pataisymo — pertaisymo darbai

SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS

9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.

Tel. VIrginia 9-6354

VAKARŲ DIPLOMATAMS DAR NEAIŠKU

(Atkelta iš 5 psl.)

Bet rusų propaganda nevisuomet pavyksta taip kaip nori. Prieš porą dienų Paryžiaus laikraštis Figaro plačiai aprašė ir fotografijomis dokumentavo vieną labai būdingą įvykį su vengrų kalba leidžiamu komunistinės propagandos žurnalu, vyr. vengrų kompartijos organu Szabad Nep. Tą žurnalą komunistai siuntinėja savo nariams Vengrijoje ir propagandiniais sumetimais paskleidžia nemažą egzempliorių kiekį emigrantų tarpe Laisvajame Pasaulyje. Žurnalas nutarė dėti straipsnius rusų kalba, kad vengrai pratintusi įsigilinti į nemirtingo Lenino ir dar nemirtingesnio Stalino mintis originaliame tyro ir amžino lenininzmo žodyje...

Koks buvo rusiškai suprantančių nustebimas, kai jie pamatė, kad pirmas tos serijos straipsnis buvo ne kas kitas kaip "Atsišaukimas į Jungtinių Tautų Organizaciją!" Labai ilgame memorandume vengrų rezistencija išdėsto smulkiai visas vengrų tautos kančias. Prašo ieškoti priemonių, kaip nors sustabdyti masines nežmoniškas deportacijas, nes greit visi galintieji galvoti bus išnaikinti. Rezistentai baigdami pareiškia, jog vien tik tai, kad jie žinos jog laisvasis pasaulis jų neužmiršta ir žino ko kioje padėtyje jie gyvena, kokias kančias ir persekiojimus jie pakelia, sustiprins jų dvasią, duos vilties gyvenimui.

Vengrijos patriotai rizikuodami savo gyvybėmis rado būdą "apstatyti" savo komunistus, toli gražu dar nepakankamai gerai suprantančius savo rusiškų ponų žodį ir raštą.

J. Masiulis

AUDRAI APRIMSTANT

(Atkelta iš 6 psl.)

nebus tokia kokia buvo! Lietuvoje jau nėra o ir nebus tiek politinių partijų, kiek būta. Seniau knygnešiai puvo kalėjimuose, vėliau guidė galvas Liet. Kar. kūrėjai — Savanoriai, o dabar Lietuvos partizanai guidė ir žūsta tūkstančiais ne tam, kad tik tokia būtų ateities Lietuva kaip buvusioji. Lietuviškieji protai šiuolaik darė ir tebedaro milžinišką evoliuciją, kad Lietuva būtų geresnė. Ir ji bus tokia. Šitie lietuviškieji protai betgi jau šiandien yra pasmerkę partinius veiksnius — savanaudžius tebevykstančio žiauriausio lietuviškojo genocido akyvaizdoje. Ir tai turėtų būti rimtas įspėjimas dabartiniam VLIK'ui.

Vladas Narvydas

DYKAI DYKAI

Išbandymas kurie kenčiate REUMATIŠKUS SKAUSMUS, RANKŲ, KOJŲ SKAUDĖJIMO IR TIRPIMO NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertini savo sveikatą ir ją brangini, tai tuojaus parašyk savo vardą, pavardę ir antrąšą ir siųsk šį garsinimą dėl naujai parengtos Deksnio Galingos Mosties. Gausi be jokio mokesčio, pavartojęs savaitę laiko, jeigu nesijaustum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtų jums, tada grąžinkite mums likusią ir jums dąugiau niekas nekainuos. Mes žinom, kad tūkstančiams pagelbėjo, pagelbės ir jums. Užtikrinam pasekmes.

Kreivas, šleivas ar palinkęs
Ar nuvargęs, dreba kinkos,
Ar į kuprą susimetęs,
Reumatizmą sirgti pratęs,
Deksnio Mostim tepk gerai.—
Išnyks skausmai kaip garai.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga mostim.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666

NEWARK 1, N. J.

BEE HIVE RESTAURANT

Wm. A. Aliukonis, Sav.

Alus, pirmos rūšies maistas

Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.

56 High St., Nashua, N. H.

BROADWAY RESTAURANT

Geras maistas, įvairūs gėrimai

Charles G. Slokus, Sav.

(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)

154 East Main Street

Waterbury, Conn.

Tel.: 3-9766

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS

VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS

VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI

1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)

Tel: EV. 2-9586

COOPER RESTAURANT

BAR & GRILL

FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA

Savininkai

101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.

(Evergreen Ave. kampas)

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA

JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS

ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.

IŠ WWRL, 5000 kcl.

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9293

WAGNER THEATER

KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA

PASAULINĖ KRONIKA

JAUKI KINO TEATRO SALĖ

Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei

110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.

Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 2-2613

Patogus privažiavimas:

BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

Max Schwartz, M. D.

Buvęs Berlyno moterų ligų klinikos gydytojos

177 E. 79th STREET, NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos: 12-2 ir nuo 6 iki 8 val. p. p.

Telefonas: BUtterfield 8-8717

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dėl. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

IŠ WASHINGTONO

(Atkelta iš 4 psl.)

atsistotų nauji žmonės su naujais metodais. Čia, kaip tik, numatomas Harrimanas, kuris po Atlanto pakto perorganizavimo gavo didelį autoritetą.

***

Šiuo metu Harrimanas yra prezidento Trumano patarėjų, lygiai kaip Harry Hopkins buvo prie Roosevelto, tik skirtumas tas, kad Harrimanas savo pareigose vaidina didesnę rolę už Hopkinsą. Pagaliau, Achesonas demokratų partijai sudaro "mirtiną svorį" ir jis pats yra linkęs visiškai pasitraukti iš politinės veiklos, ypač kada artimoj ateity pasitraukia jo pavaduotojas Rusk ir Webb.

Čia nieko nebūtų stebėtino dėl kokių pakeitimų. Tačiau, pastebimas vienas dalykas, jog Amerikoje labai mažai atsiranda jaunų žmonių, kurie no rėtų jeiti į diplomatinę karjerą. Visi linksta daugiau į privatų bizni, kuris užtikrina geresnį gyvenimą ir mažiau susilaukiama apšmeižimų.

***

Achesono pakeitimas Harrimanu, gal būt, pagerintų Baltųjų Rūmų santykius su kongresu, o taip pat ir su Pentagonu, nes Lovett ir Foster yra intymus Harriman draugai. Pagaliau į valstybės sekretoriaus pavaduotojus numatomas paskirti dabartinis Paryžiaus ambasadorius David Bruce, kuris yra didelis Harriman bičiulis. Tokiu būdu Amerikos užsienio politika būtų vadovaujama ketviruko, kuris tarpusavy gerai sugyvena.

Šitas pakeitimas gal nepadarys radikalias permainas Amerikos užsienio politikoje. Bet negalima nesugretinti pasirodžiusius Amerikos spaudoje straipsnius, kuriuose reikalaujama išvystyti didesnę akciją prieš propagandą ateinančią iš anapus geležinės uždangos, jog Amerikos politika turi būti ne sulaikyti rusus, bet sugražinti ten, iš kur jie atėjo.

JOHN'S TAVERN

JOHN SAUKUS, Sav.

217 Avenue B

Bayonne, N. J.

Tel.: 3-4136

JONAS SUTKAITIS,

Laikrodininkas.

Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.

449 Grand Street,

Brooklyn 11, N. Y.

MAISTAS

QUALITY MEAT MARKET

Pirmos rūšies mėsa.

Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.

Savininkai:

Cr. Shimanskas,

Ch. Mitchell

483 GRAND STREET,

Brooklyn 11, N. Y.

EV. 8-4608

AJARŲ SAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, nereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliuosius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir seiles ryti. Ajarų šaknys $2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už $1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway

South Boston 27, Mass.

Anthony Grigalis

KONTRAKTORIUS

Namų statybai, taisymui, medžio darbams, šingeliavimui, stogų dengimui, dažymui ir tt.

63-26 53rd Drive,

MASPETH 78, N. Y.

NEwton 9-3215

New Yorkas ir Apylinkė

M. Sarafinas, ilgametis Vienybės skaitytojas Maspethe, po Naujų Metų išvyksta į St. Petersburg, Florida, kur jis ma no išbūti porą mėnesių.

V. K. Jonynas, neseniai iš Europos atvykęs ir New Yorke apsigyvenęs dailininkas, aplan kė mūsų įstaigą.

Dr. J. Paulionis už nuopelnus medicinos srityje New Yor ko miesto mero Impellitteri ap dovanotas garbės medaliu.

Mo[r]ta Šiapikienė, Vienybės skaitytoja P. Šiapiko motina Maspethe, neseniai minėjo 82-jį gimtadienį.

Kun. K. Gi[r]nius, marijonas, maspethiečio S. Girniaus sūnus, gruodžio 28 d. išvyksta misijoms į Pietų Ameriką, kur jis bus 10 metų.

Jon[a]s Dičkus, ilgametis Vienybės skaitytojas, šiomis dienomis grįžo iš ligoninės ir bus gydomas namie, 60-74 Flushing Ave., Maspethe.

Vict[o]r C. Lukas iš Richmond Hill, N. Y. sveikina Vienybę jos 65 metų sukakties proga ir siunčia laikraščiui penkių dolerių auką.

J. Jurkūnas, Vienybės skaitytojas iš Stamford, Conn., buvo atvykęs į New Yorką ir ta proga lankėsi mūsų įstaigoje.

Moterų Vienybės Naujų Metų balius

Kaip kasmet, taip ir šiemet, gruodžio 31 d. Nichols Inn salėje, 950 Jamaica Ave., Cypress Hill, N. Y. įvyksta tradicinis Moterų Vienybės Naujų Metų sutikimo balius.

Buvo laikas, kada Brooklyne beveik viena Moterų Vienybė terengdavo balius naujiems metams sutikti. Dabar ši tradicija taip išsiplėtė, kad jau ne tik įvairios draugijos, bet ir pavieniai biznieriai ruošia nau jų metų sutikimo balius.

Bet, mano manymu, Moterų Vienybės rengiamos pramogos, kaip ir šis Naujų Metų sutikimo balius, yra labiau remtinos, nes jų pelnas skiriamas labdaros reikalams.

Nėra abejonės, ir šioje Moterų Vienybės pramogoje 1952 metams sutikti dalyvaus visi garbingi, geros valios lietuviai.

Pradžia 9 val. vakare. **U. B.**

Aitvariškos gėrybės Naujųjų Metų naktį

Visiems žinoma, kad aitvarai nešioja gėrybes. Aitvarų kvartetas Nauųjų Metų sutikime, kuris įvyksta Grand Paradise salėse, 320 Grand St., Brooklyne, svečiams suteiks taip pat įvairių gėrybių:

N. Metų sutikimas — balius vyks šią vasarą perstatytose ir puikiai išdekoruotose salėse, kurios talpina 1,200 svečių bus duodama pirmaeilė koncertinė programa, kurią išpildys Kauno teatro baleto solistas St. Modzeliauskas, Belgrado operos primabalerina N. Boškuvič, Kauno dramos teatro aktorius K. Vasiliauskas ir Aitvarų kvartetas, vad. muz. Alg. Kačanausko, šokiams gros žinomasis Joe Thomas—Tamašausko orkestras, pasižymėjęs gražiu lietuviams artimų šokių išpildymu, sutikimo — baliaus svečiai bus filmuojami lietuviškosios MSM filmų bendrovės ir fotografuojami, šie vaizdai bus įtraukti į baigiamą sukti Brooklyno lietuvių gyvenimo filmą.

Jūs galėsite tikrai šeimyniškai pabendrauti su savo artimaisiais prie stalukų, kurių visiems šioje svetainėje pakaks.

Taigi, gruodžio 31 d. vakarą visi maloniai kviečiami į Grand Paradise svetainę, kuri yra pačiame Brooklyno lietuvių kolonijos centre. Pradžia [illegible] val. vak., įėjimas $2.50.

Tremtinių Draugijos narių dėmesiui

Laikantis metinio Tremtinių Draugijos New Yorke susirinkimo nutarimo, kiekvienas tremtinis moka Draugijai $2.-00 į metus nario mokestį. Šis nutarimas laikomas galiojančiu šiems 1951 metams.

Taigi prašome gerb. Draugijos narius galimai greičiau pra dėti mokėti šių metų nario mokestį, kad nesitrukdytų numatyti Draugijos veikimo planai, o ypač lietuvybės palaikymo ir kultūriniai, iki jeis į tikrasias vėžias Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikimas, darbai.

Nario mokestį prašome mokėti Draugijos Valdybos kasininkui Antanui Škėriui, kuris priiminės įmokėjimus, išduodant atitinkamą pakvitavimą, kiekvieną sekmadienį 12 val. po mišių Apreiškimo parapijos salėje, penktadieniais 7 iki 9 val. v. Juozo Ginkaus svetainėje, 495 Grand St. ir viešuose tremtinių susibūrimuose. Be to, galima siųsti pinigus paštu šiuo adresu: A. Škėrys, 354 Knickerbocker Ave., Brooklyn 37, N. Y. Šiuo atveju pakvitavimai bus siunčiami irgi paštu.

Tremtinių Draugijos Valdyba

New Jersey Lietuvių Tarybos ir BALF veikla

NEWARK, N. J. — Abi šios organizacijos veikia per penketą paskutinių metų sutartinai ir su visų pritarimu. Čia nėra, nei srovinių, nei kitokių nesusipratimų, o taip pat puikiai sugyvena senjau ir vėliau atvažiavusieji. Bendrais Lietuvos ir lietuvių reikalais visi sutaria ir gyvai dirba — daugelis naujakurių įstoja į vietos ir centrines lietuvių rimtesnes or ganizacijas.

Paskutiniu laiku NJL Taryba ir BALF savo susirinkimuose patikrinę šių metų veiklą, pastebėjo, kad dar nėra atlikę savo lietuviškas pareigas Lietuvos laisvinimo ir lietuvių šel pimo reikaluose. Todėl nutarė bendrai susitarus paraginti laiškais savo tautiečius, o ypatingai tuos, kurie dėl įvairių gyvenimo aplinkybių, negali dalyvauti bendroje visuomenineje veikloje.

NJL Taryba yra nutarusi 1952 m. Vasario 16 d. minėjimą suruošti vasario 10 dieną (kad nepakenkus NYL Tarybai, kuri ruošia vasario 17 d.). Būtų gerai, kad kitos lietuvių kolonijos, o ypatingai Harrison, Kearny ir Elizabeth, N. J., nesutapdintų savo parengimus su Newarko parengimu.

Kaip visuomet, taip ir 1952 m. Vasario 16 d. minėjimas bus su atatinkama programa. Jau yra gauti pažadai iš žymių kalbėtojų ir jau dabar rūpinamasi sudaryti meninę programa galimai geresnę. Apie tai bus pranešta vėliau, o tuo tarpu visi esate nuoširdžiai prašomi pasiruošti dalyvauti vasario 10 d. p. p. (apie 4 val.) Vasario 16 d. minėjime. Būtų pageidautina, kad visos didesnės New Jersey lietuvių kolonijos suruoštų atskirus Vasario 16 d. minėjimus, arba būtinai dalyvautų kitų suruoštuo se minėjimuose.

A. S. Trečiokas
NJLT sekretorius.

PAIEŠKOMAS sąryšy su palikimo byla Aleksander Montoft (Aleksandras Montautas).

Lietuvos Gen. Konsulatas New Yorke paieško:

Vaclovą, sūnų Jono, Mančunską, Sofiją, dukterį Antano Kavaliauskienę, Antaniną, dukterį Antano Bugavičienę. Visi kilę iš Žaslių — Kaižiadorių.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į: Consulate General of Lithuania, 41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.

Ji dainuos Vienybės koncerte, sausio 27 d.

JOAN FRANCIS, žymi operos solistė, dainuos Vienybės metiniame koncerte, kuris įvyks 1952 m. sausio 27 d. Webster Hall New Yorke. Be to, koncerto programoje dalyvaus Metropolitan operos artistas Algirdas Brazis ir kiti.

SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJA

Kiekvienais metais svetimšaliai, gyveną JAV privalo būtinai atlikti vieną svarbią prievolę — dešimties dienų laikotarpy nuo sausio 1 iki sausio 11 d. imigracijos ir naturalizacijos biurui pranešti savo adresą.

Tam tikslui kiekviename paš te gaunamas formuliaras 1-53, kurį užpildžius, reikia paštui gražinti ir jis pats pasiunčia imigracijos biurui.

Neatlikę šią prievolę svetimšaliai gali būti nubausti iki 100 dolerių baudos, arba 50 dienų kalėjimo.

Skaitytojų dėmesiui

Popieriui ir kitoms spaudos reikmenims nuolat brangstant, dabartinės prenumeratos pajamų nepakanka laikraščio išlaidoms apmokėti. Norėdami bent kiek sumažinti nuolatinį deficitą, Vienybės leidėjai nutarė metinę prenumeratos kainą pakelti vienu doleriu.

Taigi, pradedant 1952 m. sausio 1 d., metinė Vienybės prenumeratos kaina bus tokia: Jungtinėse Amerikos Valstybėse 5 dol., o Kanadoje ir kituose kraštuose — 6 doleriai.

Skaitytojai, kuriems nuoširdžiai rūpi laikraščio išlaikymas, prašomi savo prenumeratą atsiųsti laiku. Čekius bei pašto perlaidas prašoma siųsti taip: Vienybė, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.

PRAMOGOS
SUSIRINKIMAI

Lietuvių Piliečių Klubo metinis susirinkimas šaukiamas gruodžio 28 dieną klubo salėje, 60-39 56 Drive, Maspeth, N. Y. Pradžia 8 v. v.

Klubo Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d. toje pačioje salėjee.

●

Gruodžio 30 d. 7 val. v. Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje Ateitininkų Jaunimo kuopa ruošia šokių vakarą. Gros Macelio orkestras ir veiks bufetas. Įėjimas — $1.00.

VAIKUČIAI

Kalėdų Senelis, nesuskubdamas aplankyti visų Jūsų prieš Kalėdas, susitarė su paštu, kad "MEŠKIUKĄ RUDNOSIUKĄ" galėsite gauti ir po švenčių. Taigi, Kalėdų Senelis laukia vaikučių adresų su priedu — $2. Ši puiki knyga bus Jums tuojau pasiunčiama tiesiai į namus.

Užsakymus siųsti: J. KAPOČIUS, 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

"MEŠKIUKO RUDNOSIUKO" taip pat reikalaukite ir pas pla tintojus, kurie knygą gavo iš Kalėdų Senelio, kad ja aprūpintų visus mūsų geruosius vaikučius.

Lietuviai advokatai

ST. BREDIS, JR.
197 Havemeyer Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-9394

WM. J. DRAKE
(DRAGŪNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
JAmaica 3-7722

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-8067

ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

TRADICINIS ŠVIESOS SAMBŪRIO
NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS — BALIUS
rengiamas erdvioje ir puošnioje salėje
GOLDEN BALROOM — Manhatten, N. Y.
53 W. 66th ST.
MENINĖJE PROGRAMOJE dalyvauja žymūs lietuvių menininkai: šokėjai E. ČIURLYTĖ ir A. LIEPINAS, operos solistas S. LIEPAS, pianistas A. MROZINSKAS, dramos aktorius — A. ŠKĖMA.
PIRMOS KLASES ORKESTRAS
JAUKI GRAŽI APLINKUMA
NUOTAIKINGOS ĮVAIRENYBĖS
Maloniai kviečiama iš anksto rezervuoti vietą ar staliukus. Adr. A. DAUNYS, 16 W. 64th St. New York. N. Y. arba Tel. SU 7-6809. Pradžia N. Metų išvakarėje 9:30 vai.

Fasolino Memorials
Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.
GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI, MAUZOLIEJAI IR STATULOS.
Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary, Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietuviams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.
Darbas atliekamas artistiškai, sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino Memorials paminklų parodas.
DIRBTUVĖ IR PARODA:
79-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.
Paminklų paroda:
66-86 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
CENTRALINIS OFISAS:
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
FASOLINO MEMORIALS
(PRIEŠ PAT ŠVENTO JONO KAPŲ VARTUS)
DAvenport 6-1282

Aitvarų Kvartetas
GRUODŽIO (DECEMBER) 31 D.
GRAND PARADISE SALĖSE
320 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
RUOŠIA LINKSMĄ
NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ — BALIŲ
su koncertine programa ir šokiais
Koncerto programoje dalyvauja:
Kauno dramos teatro aktorius KAZYS VASILIAUSKAS,
Belgrado operos prima balerina NATASA BOSKUVIČ,
Kauno teatro baleto solistas STASYS MODZELIAUSKAS,
"AITVARŲ" KVARTETAS, vad. muz. ALG. KAČANAUSKO
Šokiams gros JOE THOMAS — TAMAŠAUSKO orkestras
Pradžia 9:30 P. M. Įėjimas $2.50
Aitvarai Jums žada puikią nuotaiką ir linksmumą!
Kvietimai gaunami ir staliukai iš anksto užsakomi Gabijos knygyne, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 8-6163

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo Gruodžio 28 iki Sausio 3 d.
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE RODOMA
"ROSEN IN TIROL"
Su Marte Harell — Johannes Heesters—Leo Slezak—Hans Holt—Hans Moser—Theo Lingen—Dorit Kreysler-Elfriede Datzig-Theodor Danegger.
"AM ENDE DER WELT"
Su Bigitte Horney — Attilla Horbriger — Trude Hesterberg— Alexander Trojan — Karl Skraup — Erik Frey.
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.

PASINAUDOKITE ŠIA PROGA!
DABAR jums siūloma tikrai žemomis kainomis įvairiausių baldų—stalų, kedžių, spintų, sofų, lovų, matracų ir t.t.
Pats didžiausias pasirinkimas
Mūsų biznis yra seniai įkurtas ir todėl jis savo rūpestingu patarnavimu gerai žinomas visiems Brooklyno lietuviams. KREIPKITĖS DABAR.
FURMAT CO., Inc.
(Prieš Republic teatrą)
445 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-1530

Vienam Brooklyno bankui reikalinga patyrusi skaičiavimo mašinos operatorė. Alga dirbant penkias dienas savaitėje, $45.00. Dėl informacijų kreipkitės į Vienybę, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. tel. EV. 4-0862.

NAMAI PARDAVIMUI
Pigūs, geri ir tinkamose vietose:
Ridgewoode — 6 šeimynų, mūrinis, šviesūs kambariai.
Cypress Hill — 3 šeimynų, tušti butai.
Woodhaven — 2 šeimynų, medinis, abu aukštai tušti.
East New Yorke — kampinis namas su saliūnu ir restoranu, dviem šeimom viršuj tušti butai. Gera proga įsigyti ir biznį lietuvių gyvenamoj apylinėj.
J. VASTŪNAS
REALTY & INSURANCE
1008 GATES AVE.,
Brooklyn, N. Y.
GL. 5-7285.

KAIP VAŽIUOTI Į "ŠVIESOS" NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ?
Į "Šviesos" N. M. sutikimą, kuris prasideda 9:30 val. išvakarėse Golden Ballroom salėje, 53 W. 66th St., New Yorke, patogiausia važiuoti: a) IND 8th Ave. linija A traukiniu iki 59-os gatvės Columbus Circle, po to persėdus IRT lokaliniu iki 66-os g-vės, arba b) Broadway linija iki Times Square, ten persėsti į IRT 7th Ave. lokalinį ir važiuoti iki 66-os g-vės. Važiuojantiems automobiliais salės apylinkė yra palanki privažiavimo ir pasistatymo (parking) reikalams.
Tad visi kviečiami laiku atvykti į susitikimą — balių, nes norima laiku pradėti programą ir po jos pakelta nuotaika sutikti 1952 metus. Programoje dalyvaus žinomi menininkai: baritonas — solistas S. Liepas, šokėjai E. Čiurlytė ir A. Liepinas, pianistas Al. Mrozinskas ir dramos aktorius A. Škėma. Šokiams nuo pat pradžios grieš pirmos klasės džiazo orkestras, anksčiau gro ęs ant transokeaninių keleivinių laivų. O kadangi pereito Švie-sos" N. M. baliaus salė visų dalyvių negalėjo priimti, tai šiam sutikimui salė parinkta erdvesnė, jaukesnė ir puošesnė, be to, išpuošta pačių šviesiečių — dailininkų.
Ponios ir panelės galės šelmyninių ratelių stalams padengti, atsinešti savo valgius, o taip pat ir šampaną, nors bufete gėrimų ir užkandžių kainos labai prieinamos.
Šio pobūvio, kaip ir ankstyvesnių "Šviesos" parengimų pelnas skiriamas Vokietijoje likusiems studentams ir ligoniams šelpti.

VIENYBES KONCERTAS 1952 M. SAUSIO 27 D. WEBSTER HALL NEW YORKE
119 E. 11th St.
Pradžia 4 v. p.p.
PROGRAMOJE: ALGIRDAS BRAZIS, JOAN FRANCIS, A. GUSTAITIS, E. ČIURLYTĖ, A. LIEPINAS IR K. ŠOKIAMS GROS ADOMO JEZAVITO ORKESTRAS.